

SLUTRAPPORT

**VALIDERING AV PENSIONSSKULD OCH PENSIONSKOSTNADER I
LANDSTINGET I JÖNKÖPINGS LÄN**

STOCKHOLM DEN 09 SEPTEMBER 2008

DAG KRÜGER ANDERS GRUFMAN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING.....	3
1.1	BAKGRUND.....	3
1.2	SYFTE.....	3
1.3	INNEHÅLL OCH AVGRÄNSNINGAR.....	3
1.4	KPA PENSION, KORT OM PROGNOSEN OCH LÅNGTIDSBERÄKNINGEN:.....	4
1.5	VAD SOM SKALL VALIDERAS.....	4
1.6	METOD.....	8
2	RESULTAT	10
2.1	KALKYLPRINCIPER.....	10
2.2	EXKURS KRING NUVÄRDESBERÄKNING.....	13
2.3	KOSTNADER, "ANSVARSFÖRBINDELSE".....	14
2.4	SKULDEN I TJÄNSTPENSIONEN.....	15
2.5	KOSTNADER, AVGIFTSBESTÄMD ÅLDERSPENSION.....	16
2.6	KOSTNADER, FÖRMÅNSBESTÄMD ÅLDERSPENSION.....	17
2.7	FINANSIELL KOSTNAD.....	18
2.8	SAMMANFATTANDE KALKYLER.....	19
3	KÄNSLIGHETSANALYSER.....	21
3.1	VARIABEL / PARAMETERBESKRIVNING OCH AVVIKELSEANTAGANDEN.....	29
3.2	DÖDLIGHETSANTAGANDEN.....	30
4	PENSIONSSYSTEMET I KORTHET	32
4.1	ALLMÄN PENSION.....	32
4.2	TJÄNSTPENSION.....	32
4.3	PRIVAT PENSIONSSPARANDE.....	34
5	SAMMANFATTANDE SLUTSATSER	35
6	BILAGOR :	36
6.1	ORDLISTA.....	36
6.2	TABELLER.....	38

1 INLEDNING

1.1 Bakgrund

Landstingens pensionsförpliktelser med tillhörande kostnader och avsättningar påverkar i hög grad förutsättningarna för en god ekonomisk hushållning under åtskilliga år framåt och man kan inte helt bortse från risken att framtida icke kända kostnader kan komma att undantränga annan kärnverksamhet.

För att minimera denna risk och förutse framtida kostnader har Landstinget i Jönköpings län givit KPA Pension i uppdrag att beräkna hur pensionsförpliktelsen, pensionskostnaden och pensionsutbetalningarna utvecklas på 40 års sikt. Denna långtidsberäkning, som är en standardprodukt som KPA Pension erbjuder sina kunder, presenterades 2007-09-04.

Beräkningen är av förklarliga skäl baserad på förenklingar av verkligheten med generella antaganden. Detta i kombination med komplexiteten och beräkningshorisonten kan innebära att små förändringar i gjorda antaganden får stora konsekvenser på resultatet.

Landstinget i Jönköpings län har genom sina revisorer begärt en validering med tillhörande känslighetsanalyser av KPA Pensions långtidsberäkning och har ombett Grufman Reje Management att genomföra detta arbete i enlighet med avgiven projektplan.

1.2 Syfte

Projektets syfte är att på ett pragmatiskt sätt genomlysna och validera den nyligen utförda långtidsberäkningen och dess resultat. Ger beräkningarna i modellen en rättvisande presentation, vilka blir konsekvenserna av gjorda förenklingar, generaliseringar och antaganden?

Slutrapporten skall även vara en kunskapsförmedlare med ett pedagogiskt fokus

1.3 Innehåll och avgränsningar

Arbetet innebär en genomgång av faktorer och antaganden som kan tänkas påverka pensionsförpliktelsen, pensionskostnaden och pensionsutbetalningarna. Ansatsen skall vara pragmatisk men inga nya totalmodeller utvecklas.

Tillgång till en övergripande redovisning av KPA-modellens scenario- och kalkyluppbyggnad har varit en nödvändighet för arbetet. Rimlighets- och överslagsberäkningar görs i lämpliga fall.

1.4 KPA Pension, kort om prognos och långtidsberäkningen:

KPA Pension har både erfarenhet och instrument för att kunna beräkna framtida pensionsåtaganden.

Inför exempelvis budgetarbete kan KPA utföra prognoser av pensionsskuld, utbetalningar och kostnader. Prognoser sträcker sig upp till 5 år framåt i tiden och resultatet presenteras i on-line tjänsten "KPA Direkt" som är en tilläggstjänst. Möjligheten finns för de som utnyttjar tjänsten att göra egna simuleringar med antaganden om till exempel löneutveckling, antalet nyanställda och avgångar, särskild avtalspension, inflation och statslåneränta.

KPA Pension tillhandahåller också den långtidsprognos på 40 år framåt i tiden vilken här kommer att bli föremål för vår validering. Långtidsprognosen utgår från den 5 åriga prognosen och bygger med hjälp av olika antaganden upp ett scenario över hur pensionsskulden, pensionsutbetalningarna och pensionskostnaderna kommer utvecklas på 40 års sikt.

Till rapporten hörande prognosdata presenteras av KPA i såväl fasta som löpande priser, nuvärdesberäknat resp. icke-nuvärdesberäknat.

1.5 Vad som skall valideras

Vi redovisar till att börja med de skulder som skall valideras.

Tabell 1 Pensionsskulder som skall valideras, KPA data:

Fasta priser, diskonterat, exkl. löneskatt		
År	Avsatt till pensioner TSEK	Ansvarsförbindelse TSEK
2007	898 836	3 811 934
2008	987 265	3 781 710
2009	1 083 010	3 758 132
2010	1 189 906	3 730 563
2011	1 303 418	3 696 718
2012	1 417 694	3 659 150
2013	1 524 232	3 572 182
2014	1 630 047	-
2015	1 727 111	-
2016	1 826 926	414 798
2017	1 927 537	360 525
2018	2 028 405	311 279
2019	2 129 690	267 205
2020	2 231 153	227 685
2021	2 332 240	192 506

Skulderna består av "ansvarsförbindelsen" med pensionsutfästelser som är intjänade före 1998. Enligt kommunala redovisningslagen (1998) skall intjänandet inte redovisas som skuld i balansräkningen utan klassificeras som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

I "avsatt till pensioner" ingår i huvudsak den förmånsbestämda ålderspensionen för anställda med lön över 7,5 inkomstbasbelopp. Denna intjäning redovisas i balansräkningen (den så kallade blandade modellen).

(Brutna tabeller återfinnes i sin helhet i kapitel 5, bilagor, tabeller)

Skulderna framgår av tabell 1 och hur de redovisas av KPA.

För att kunna redovisa skulderna enligt tabellen har KPA först beräknat de framtida betalningar i löpande priser, med utgångspunkt från skuldåret, det år för vilket skulden beräknas.

Betalningar utgår från aktualiserade individdata, det vill säga antaganden om livslängd, hur pensionsbeloppet förändras med inflationen etc. Därefter summeras alla beräknade individuella utbetalningar per år, 2007 + 2008 + etc. till och med år 2047. Årssummorna deflateras med ett inflationsantagande om 2% per år, i linje med RIPS07, och på detta sätt erhålles skulder i fasta 2007 års priser.

För att sedan erhålla nuvärdet av den fastprisberäknade skulder utför KPA en diskontering, enligt realränteantagande RIPS07, räntan 2.5 % per år.

Den sammanlagda effekten av dessa två operationer, deflatering resp. diskontering blir efter långtidsberäkningens 40 år avsevärd:

- 1 krona som faller ut om 40 år blir 2,21 gånger mindre efter deflatering
- och ytterligare 2,70 gånger mindre efter diskonteringen.
- Tillsammans innebär det ett ca 6 gånger ($2,21 \times 2,70 = 5,96$) mindre tal
- i klartext, 1 krona i skuld blir en skuld på 16,8 öre!

Det är därför viktigt att vara uppmärksam på huruvida de siffror som skall valideras är i fasta priser, deflaterade, eller i löpande priser, odeflaterade, om de är diskonterade, nuvärdesberäknade, eller odiskonterade, inte nuvärdesberäknade.

"Valutaproblem" kan uppstå om man exv. försöker summera fasta odiskonterade belopp med fasta diskonterade. I analysen av siffrorna i detta uppdrag har det varit relativt besvärligt att utreda dessa frågor. Rapporterna är inte helt entydiga huruvida det är diskonterade eller odiskonterade siffror som presenteras. Entydigheten är dock större huruvida det är fasta eller löpande priser. En del av valideringen har därför handlat om att kontrollera om:

- Att depreciering och diskontering sker på ett korrekt sätt och i rätt syfte.
- Att inte fel uppstår pga. "valutaproblem", exv. att man summerar nuvärdesberäknade siffror med icke nuvärdesberäknade.

I samtliga kolumnrubriker anges av detta skäl hur siffrorna är beräknade.

Förståelsen för pensionsfrågornas skuld- resp. kostnadsdimension kan äventyras om begreppen blandas. Sannolikt skäl till att skuldbeloppen räknas fram utifrån deprecierade värden är att man egentligen inte räknar ut själva skulden utan det belopp som behöver avsättas för att med "ränta på ränta" effekten kunna klara framtida pensionsåtaganden.

Redovisade belopp är alltså inte skulder utan utifrån ett antal osäkra antaganden teoretiska avsättningar vilka krävs för att fullfölja åtaganden vad gäller framtida utfästa pensionsutbetalningar.

En avstämning mot årsredovisningen 2007 redovisas i tabell 2. Ansvarsförbindelsen redovisas diskonterad och nuvärdesberäknad med 3 811 MSEK. Detta är skälet till att denna validering riktar sig mot de uppgifter som är i fasta priser och nuvärdesberäknade och inte mot det som redovisas i löpande.

Tabell 2. Av KPA kalkylerade pensionsskuldvärden samt årsredovisningen 2007:

År 2007	Fasta priser, diskonterat, TSEK			Fasta priser, diskonterat, TSEK			Total skuld inkl. löneskatt
	Avsatt till pensioner	Avsättning Särskild löneskatt	Avsättning inkl. löneskatt	Ansvarsförbindelse	Ansvarsförbindelse Särskild löneskatt	Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	
KPA	898 836	218 058	1 116 894	3 811 934	924 775	4 736 709	5 853 603
Årsredovisning			1 120 700	3 818 600	926 400	4 745 000	5 865 700
Avvikelse			-3 806	-6 666	-1 625	-8291	-12 097

Som framgår av tabell 2 följer årsredovisningen till i stort sett 100 % kalkylerade värden. I själva verket används de kalkylerade värdena som underlag för redovisning av pensionsskulden med vissa smärre justeringar av periodiseringskaraktär.

Kostnaderna som skall valideras, tabell 3, är i fasta priser och odiskonterade med undantag för den "finansiella kostnaden". Denna behandlas beroende av sin karaktär senare i rapporten.

Pensionskostnaden kan delas upp i följande 5 poster:

"Gamla utbetalningar" vilket är relaterade till pensionsutbetalningar från "ansvarsförbindelsen".

"Avgiftsbestämd ålderspension", som är en årlig pensionsavgift.

"Årets nyintjänande" vilket är avsättning till den "förmånsbestämda ålderspensionen"

"Finansiell kostnad" som består av en ränteuppräknig av tidigare intjänad "förmånsbestämd ålderspension".

På pensionskostnaden tillkommer dessutom en "särskild löneskatt"

Tabell 3. Pensionskostnader som skall valideras:

Pensionskostnader i fasta priser, KPA, TSEK						
År	Gamla utbetalningar odiskonterat	Avgiftsbestämd ålderspension odiskonterat	Årets Nyintjänande odiskonterat	Finansiell kostnad <u>diskonterat</u>	Särskild löneskatt	Total kostnad
2007	116 901	118 391	193 505	24 272	109 915	562 984
2008	117 037	126 577	94 331	28 292	88 849	455 087
2009	122 215	129 593	94 254	31 054	91 488	468 605
2010	132 818	138 403	100 912	34 094	98 551	504 777
2011	144 532	141 551	103 085	37 400	103 485	530 053
2012	144 969	143 524	100 033	40 817	104 158	533 501
2013	152 932	145 996	92 112	44 129	105 572	540 741
2014	160 307	148 514	92 905	47 314	108 937	557 977
2015	165 293	150 756	96 962	50 500	112 000	575 511
2016	169 115	153 000	100 000	53 750	115 000	589 865
2017	172 894	155 246	103 251	57 000	118 250	606 641
2018	176 673	157 496	106 501	60 250	121 500	624 419
2019	180 452	159 746	109 751	63 500	124 750	642 199
2020	184 231	161 996	113 001	66 750	128 000	659 979
2021	188 010	164 246	116 251	70 000	131 250	677 759
2022	191 789	166 496	119 501	73 250	134 500	695 539
2023	195 568	168 746	122 751	76 500	137 750	713 319
2024	199 347	170 996	126 001	79 750	141 000	731 099
2025	203 126	173 246	129 251	83 000	144 250	748 879
2026	206 905	175 496	132 501	86 250	147 500	766 659
2027	210 684	177 746	135 751	89 500	150 750	784 439

Tabell 4 Pensionskostnader KPA kalkyl respektive årsredovisning 2007:

Fasta priser, odiskonterat, TSEK						
År 2007	Gamla utbetalningar	Avgiftsbestämd ålderspension	Årets Nyintjänande	Finansiell kostnad	Särskild löneskatt	Total kostnad
KPA	116 901	118 391	193 505	24 272	109 915	562 984
Årsredovisning		380 300			99 700	480 000
Avvikelse		72 769		-6 666	10 215	82 984

Som framgår av tabell 4 är avvikelsen mellan KPA´s kalkyler och vad som faktiskt redovisas ca 83 MSEK år 2007. Denna avvikelse förklaras efter förfrågan med att cirka 81 miljoner togs redan 2006. Övriga avvikelser, ca 2 MSEK, lämnas i detta sammanhang utan avseende.

1.6 Metod

Efter redovisning av och förklaring till ovanstående avvikelser mellan värden i årsredovisningen och kalkylerade värden övergår vi nu till att endast validera kalkylvärden, dvs. skulder och kostnader enligt KPA.

I figur 1 nedan beskrivs schematiskt hur produktion av underlag och kalkyler i långtidsberäkningen kommer till. Individdata för varje enskild arbetstagare matas in i systemet med underlag från i detta fall Landstingets personal- och ekonomiavdelning.

Antaganden om exv. priser, räntor, löneökningstakt, personalomsättning etc. kommer både från KPA och SKL och baseras på information från Riksbank, Finansinspektion SCB etc. och kollektivt tecknade avtal.

RIPS07 sätter riktlinjerna för vidare beräkningar.

Valideringsarbetet uppdelas med fokus på tre områden.

1. Försystemen

Här avses de beredningsprocesser som föregår inmatningen av data i kalkylmodellen. I figur 1 är dessa "försystem" markerade med en ljusblå färg. Dessa områden har granskats via intervjuer. I samband med detta arbete har vi försökt se om det finns anledning att befara att risk föreligger för felaktigheter i indata eller risk för feltolkningar av större dignitet föreligger.

Vi har inte funnit någon grund till att det föreligger någon betydande risk för felkällor. Pensionerna administreras i huvudsak centralt inom Landstinget. Aktualiseringen belastas av vissa kända periodiseringsavvikelser som exv. löner och nyanställningar vilka rapporteras vid olika tidpunkter och uppdateras en gång per år. Dödsfall och anställda som går i pension rapporteras direkt resp. varje månad och "felsignallistor" produceras kontinuerligt av KPA. De förekommande avvikelserna bedömer vi såsom varande av ringa betydelse.

Ekonomisidan inom landstinget fyller här en indirekt kontrollerande funktion genom att man studerar och följer upp prognoser, utfall och budgetavvikelser.

Med beaktande av att KPA's pensionsadministration hanterar ett stort antal avtal, såväl nya som äldre, i kombination med stora uppdragsgivare föreligger en teoretiskt risk för feltolkningar och felkällor med återverkningar på resultaten. KPA's kompetens och erfarenhet samt tillgång till expertis, exv. SKL på avtalssidan, torde innebära att denna risk är liten även om det idag inte föreligger några formaliserade kontrollmekanismer.

Vad gäller Finansinspektionens, Riksbankens resp. SCB's antaganden och beräkningar eller SKL's rekommendationer finns ingen anledning att förutsätta att felaktigheter av betydelse skulle föreligga. Ett undantag är dock FI's dödlighetsantaganden. Dessa är nu förfinade till att omfatta inte bara genus- utan även generationsperspektivet. Men samtidigt gäller livslängdsantaganden riket i sin helhet och tar inte hänsyn till regionala differenser.

Statistik från SCB, påvisar att man lever lite längre i Jönköpings län än i riket i övrigt. Medellivslängden är ca 0,5 år längre vilket skulle motsvara en avsättnings-/skuldökning i storleksordningen 3,5 %.

2. Antaganden

Metoden för att redovisa betydelsen av antaganden är traditionellt att göra känslighetsanalyser. Känslighetsanalysen går då ut på att variera en parameter, t.ex. realräntan med en "normalavvikelse". Man studerar historiskt hur mycket realräntan varierar kring ett väntevärde och räknar ut vad denna normalavvikelse betyder för pensionskulden och för pensionskostnaderna. Genom att variera antagandena får man ett uppfattning för hur mycket skulden och kostnaderna normalt kan variera. Vid de känslighetsanalyser som här görs har avvikelserna pragmatiskt valts för att spegla normala möjliga avvikelser utan explicita beräkningar av normalavvikelsen. En svaghet i detta ligger i att flera parametrar faktiskt kan variera samtidigt, och påverka i samma riktning genom att det kan finnas kända / okända samband mellan dessa som mellan exv. högre inflation och räntor och mellan lön och livslängd. För att hantera detta krävs ekonomiska modeller som inte står till projektets förfogande. Vad som här görs är partiella känslighetsanalyser där en parameter i taget varieras varefter effekter på skulder och kostnader noteras.

I det fall flera parametrar i ett tänkt scenario varieras samtidigt för att få en sammanlagt effekt sker detta utifrån förenklade antaganden.

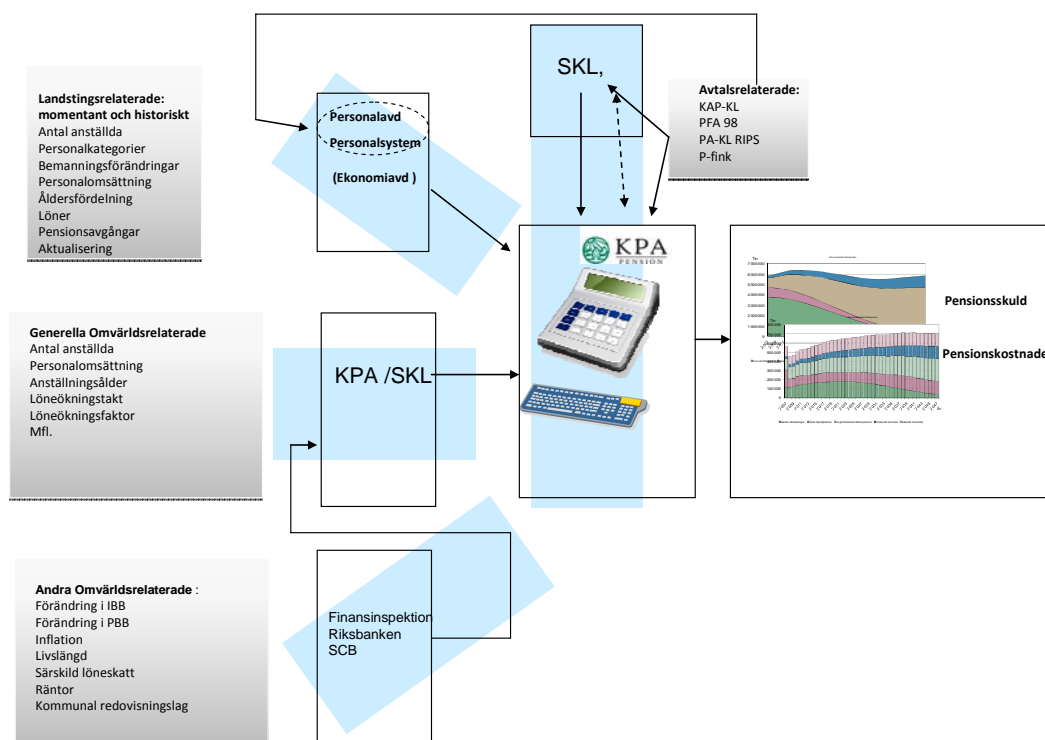
3. Begrepp

Frågor som är viktiga sammanhang är hur begreppen skuld och kostnader hanteras. Speciellt obegripliga kan kalkyler i fasta- respektive löpande priser bli om de mixas och hanteras samtidigt med nuvärdesberäkningar.

Våra erfarenhet av KPA kalkylerna är att de i vissa fall är onödigt tillkrånglade. Det innebär en betydande risk i det fall kontrollmöjligheterna sätts ur spel pga. svårigheter att tolka och förstå resultaten. En sannolik effekt kan bli att betydelsefull information lämnas utan avseende varvid man går miste om vägledning för beslutsfattande.

I viktig distinktion i sammanhanget är också att inte blanda ihop begreppen avsättning resp. skuld.

Figur 1. Principskiss för vilka områden som undersöks i samband med valideringen av pensionskulden och pensionskostnaderna:

2 RESULTAT

2.1 Kalkylprinciper

2.1.1 Skulder, Ansvarsförbindelsen.

Enligt SKL är pensionskulden summan av pensionsreserverna för varje enskild arbetstagare och pensionstagare. Pensionsreserven definieras i RIPS07 som nuvärdet av framtida utfästa pensionsutbetalningar till den del de anses vara intjänade när beräkningen görs. (tabell 5)

Pensionsskuldbereäkningar är komplexa och bygger på antaganden om många osäkra faktorer långt fram i tiden. Vår ansats är att trots en hög grad av komplexitet skapa förståelse för hur beräkningarna är uppbyggda och hur de påverkas av förändrade antaganden.

”Ansvarsförbindelsen”, med pensionsutfästelser som är intjänade före 1998 redovisas inte som skuld i balansräkningen utan klassificeras som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

I Avsatt till pensioner ingår i huvudsak den förmånsbestämda ålderspensionen för anställda med lön över 7,5 inkomstbasbelopp. Denna post redovisas i balansräkningen.

Tabell 5. Kalkylprinciper för beräkning av Ansvarsförbindelse

Kalkylprinciper	KPA kalkyl TSEK	GRM kalkyl TSEK	Anmärkning
<p>Summa beräknade pensionsutbetalningar 40 år framåt i tiden.</p> <p><i>Pensionsrätten är uppräknad med inkomstbasbeloppet före pension, därefter med prisbasbeloppet.</i></p> <p>Därmed erhålles en skuld i löpande priser för resp. år</p>	7 715 106	8 063 122	<p>Pensionsutbetalningar för ytterligare 10 år, 2048-2057, har beräknats:</p> <p>Ger ett tillägg om 348 016</p>
<p>Inkl. särskild löneskatt</p>	9 586 791	10 019 235	Ger ett tillägg om 432 445
<p>Deflatering av summa pensionsutbetalningar Inflationsantagande 2 %</p> <p>Inkl. särskild löneskatt</p> <p>Därmed erhålles en skuld i fasta priser för resp. år</p>	5 376 228		
<p>Nuvärdesberäkning av summa pensionsutbetalningar. Realränteantagande 2,5 % (RIPS07)</p> <p>Inkl. särskild löneskatt</p> <p>Därmed erhålles ett diskonterat nuvärde av utbetalningarna i fasta priser.</p>	3 811 934		KPA följer riktlinjerna i RIPS07 och redovisar skulden som summan av alla framtida utbetalningar nuvärdesberäknade och i fasta priser.
	4 736 709		

Skulden är lika med summan av alla beräknade pensionsutbetalningar fram till år 2056 varefter de beräknas vara nära noll. Den summerade skulden uppgår då till 8 063 MSEK. Med den särskilda löneskatten, 24.26 %, ökar skulden med 1 956 MSEK till sammanlagt 10 019 MSEK

Detta belopp är enligt vår mening den pensionsskuld som genererats av pensionsutfästelser före år 1998, benämnd "ansvarsförbindelsen".

Pensionsskulden som redovisas i KPA rapporten uppgår till 4 737 MSEK inklusive särskild löneskatt, tabell 6. Skillnaden, 5 282 MSEK är till större delen att hänföra till nuvärdesberäkningen av summan av de löpande utbetalningarna som uppgår till sammanlagt 10 019 MSEK. Diskonteringsfaktorn som använts är 2.5%.

Avvikelsen på cirka 348 MSEK är ett tillägg som utgör de pensionsbetalningar vilka vi beräknat finns kvar att betala under åren 2048-2057.

Tabell 6. Ansvarsförbindelsen 2007, jämförelse mellan KPA redovisade och justerade värden:

År	2007	TSEK		Total skuld inkl. löneskatt
		Ansvarsförbindelse	Särskild löneskatt	
	Summa i löpande priser odiskonterade utbetalningar 2007 - 2057	8 063 122	1 956 113	10 019 235
	Summa i fasta priser diskonterade utbetalningar 2007 - 2057	3 811 934	924 775	4 736 709
	Skillnad	4 251 188	1 031 338	5 282 526

2.2 Exkurs kring nuvärdesberäkning

Enligt en av de instruktioner för pensionsskuldberäkning som finns i RIPS07 motiveras nuvärdesberäkning av att det är ett sätt att beskriva hur mycket en arbetsgivare behöver sätta av idag för att garantera det framtida pensionsåtagandet. Ett antagande om storleken på kapitalavkastningen måste då göras. Ju högre antagen kapitalavkastning, desto mindre avsättning.

Eftersom någon avsättning de facto inte gjorts blir det svårt att tolka de framräknade beloppen som en skuld beräknad på det sättet. Snarare får man se beloppen som svaret på vilken finansiell placering som skulle kunna "betala" skulden vilket enligt vår mening är en helt annan fråga än frågan om hur stor skulden är. Vilken avkastning man skulle kunna påräkna vid en sådan placering är avhängig till vilken finansiell strategi och förmåga man har.

En underförstådd uppfattning är att man kan förränta kapitalet till nominella räntan, något som får uppfattas som realistiskt men inte givet. Teoretisk utgår man från att de långa nominella marknadsräntorna är lika med summan av realräntan och inflationen $4,5\% = 2,5\% + 2\%$.

Vi ställer oss tveksamma till att man redovisar det diskonterade och deflaterade värdet 3 812 MSEK exkl. löneskatt som skuld 2007 i stället för det enligt vår uppfattning mer korrekta värdet, 8 063 MSEK, inkl löneskatt 10 019 MSEK.

Tabell 7. Utveckling "ansvarsförbindelse", inkl skatt:

Ansvarsförbindelsen, inkl. löneskatt, TSEK			
År	Löpande priser odiskonterat	Fasta priser diskonterat	Skillnad
2007	10 019 235	4 736 709	5 282 526
2008	9 873 974	4 793 136	5 080 838
2009	9 725 635	4 858 518	4 867 117
2010	9 567 636	4 919 333	4 648 303
2011	9 392 494	4 972 197	4 420 297
2012	9 198 094	5 020 101	4 177 993
2013	8 999 206	5 067 999	3 931 207
2014	8 785 199	5 116 897	3 668 202
2015		5 166 795	3 419 596
2016		5 217 693	3 170 994
		5 269 591	2 922 392
		5 322 489	2 673 790
	1 230 974	1 030 799	200 174
	1 065 979	913 846	152 133
2044	914 162	804 799	109 363
2045	775 328	704 665	70 663
2046	649 025	612 453	36 572
2047	534 883	528 182	6 701

I tabell 7 första kolumnen redovisas hur mycket pengar som under givna inflationsantaganden löpande skall betalas ut under ansvarsförbindelsen från och med det år som anges. I praktiken handlar det om att fr.o.m. 2007 betala ut belopp under ca 50 år framåt.

I KPA analyserna redovisas utbetalningar i löpande priser fram till 2047. Vi har som sagts ovan räknat fram att de löpande utbetalningarna under åren 2048 till 2057 uppgår till cirka 348 MSEK vilket lagts till och därför ingår i de justerade skuldbeloppen.

2.3 Kostnader, "ansvarsförbindelse".

Kostnaderna för "ansvarsförbindelsen" redovisas i tabell 3 i fasta 2007 års priser, odiskonterade. En viss osäkerhet kan uppstå då skulden redovisas i fasta diskonterade värden medan kostnaderna redovisas i fasta odiskonterade.

I tabell 8 redovisas dessa istället i löpande priser, de kronor som kommer att behöva betalas ut.

Tabell 8. Ansvarsförbindelsen, årliga utbetalningar i fasta och löpande priser:

Ansvarsförbindelsen, utbetalningar, inkl. löneskatt, TSEK			
År	Löpande priser odiskonterat	Fasta priser odiskonterat	Skillnad
2007	145 261	145 261	0
2008	148 339	145 430	2 909
2009	157 999	151 864	6 135
2010	175 142	165 040	10 102
2011	194 400	179 595	
2012	198 887	180 122	
2013	214 009		
2014	228 000		
2015			
2016			100 056
		108 793	96 232
		99 728	91 973
	178 249	90 912	87 337
	164 995	82 502	82 493
2043	151 817	74 424	77 393
2044	138 834	66 725	72 109
2045	126 303	59 512	66 791
2046	114 141	52 727	61 414
2047	102 439	46 394	56 045
2048-2057	432 445	0	432 445
Summa	10 019 235	6 680 501	3 338 734

Av summaraden i tabell 8 framgår att betalningsåtagandet och kostnaderna under perioden 2007 till 2057 uppgår till 10 019 MSEK vilket motsvarar skulden eller betalningsåtagandet år 2007 enligt tabellerna 6, 7 och 8 .

Det år som pengarna skall betalas ut blir utbetalningen lika med kostnaden för året. Så sker kostnadsberäkningen i praktiken idag, efter kontantprincipen. Notera även att i dessa utbetalningsprognoser ingår basbeloppsuppräkningsar.

Kolumnen "skillnad" i tabell 8 är alltså hänförlig endast till inflationsdeflateringen, kostnaderna blir lägre i fasta priser. När t.ex. 2020 års pensioner skall betalas ut så handlar det om att 290 MSEK skall ut till pensionärerna och inte om 66 MSEK mindre dvs. det fastprisberäknade 224 MSEK.

Denna skillnad räknas idag ut "vid sidan av" ett år i taget. Vi kan inte här redogöra för hur det går till i detalj men det problem KPA försöker lösa varje gång man kommer in på ett nytt år är att deprecieringen och diskonteringen av skulden blir mindre och därmed skulden i kronor högre, samtidigt som även deprecieringen av kostnaden blir mindre och kostnaden i kronor högre.

Båda dessa effekter döljer sig under något vilseledande begrepp som basbelopps- resp-ränteuppräknig. I praktiken går man alltså varvet runt, man räknar först ut vad man skall betala i framtida kronor och ören, därefter diskonterar och deprecierar man. Sedan "avdiskonterar" och "avdeflaterar" man ett år i taget för att komma fram till den siffra i löpande priser som man hade från början.

Vi ser detta förfaringssätt som onödigt krångligt och det skapar en otydlighet och brist på transparens. Vidare anser vi att en redovisning av skulder och kostnader i löpande odiskonterade kronor väsentligt skulle underlätta förståelsen.

2.4 Skulden i tjänstepensionen

Tjänstepensionen består i princip av två delar, den avgiftsbestämda resp. den förmånsbestämda ålderspensionen.

Pensionsavgiften för den avgiftsbestämda ålderspensionen utgör en procentsats av den anställdes pensionsgrundande inkomst (PGI) och betalas till den försäkringsgivare som den anställda valt. Något ytterligare åtagande finns inte för arbetsgivaren. Premien är idag 4,25 %.

Förmånsbestämd ålderspension ger pension på lön över 7,5 inkomstbasbelopp. Pensionsnivån är förutbestämd och beroende av vilket år den anställda är född. Intjänandet skuldförs årligen, och skulden rubriceras, Avsatt till pensioner.

Värdesäkringen sker genom årliga ränteuppräknig av tidigare års intjänade pension. Ränteuppräknig, benämnd finansiell kostnad, sker med ett realränteantagande, idag 2,5 %, enligt RIPS07.

Skulden, Avsatt till pensioner, redovisas av KPA på samma sätt som Ansvarsförbindelsen, alltså som ett nuvärde av framtida utfästa pensionsutbetalningar.

I tabell 9 framgår avsättningen odiskonterad. Detta har approximativt beräknats "bakvägen" utifrån givna diskonterade siffror från KPA. Med ränteantagande om 2,5 % under 40 år och med lika stora betalningar varje år erhålles en genomsnittlig diskonteringsfaktor av 0,64. Av tabellen framgår skillnaderna mellan fasta priser / diskonterat resp. löpande priser / odiskonterat.

Tabell 9. Pensionsskuld, förmånsbestämd pension, diskonterat resp. odiskonterat, approximativt:

Avsatt till pensioner, exkl. löneskatt, TSEK			
År	Fasta priser diskonterat	Löpande priser odiskonterat	Skillnad
2007	898 836	1 411 814	512 978
2008	987 265	1 581 725	594 460
2009	1 083 010	1 769 824	686 814
2010	1 189 906	1 983 401	793 494
2011	1 303 418	2 216 061	912 643
2012	1 417 694	2 458 558	1 040 864
2013	1 524 232	2 719 791	1 195 559
		3 010 000	8 913 887
	→ 247 537	13 609 450	9 361 912
2044	4 321 405	14 123 050	9 801 645
2045	4 391 690	14 639 807	10 248 117
2046	4 459 153	15 161 991	10 702 838
2047	4 526 240	15 697 901	11 171 661

2.5 Kostnader, avgiftsbestämd ålderspension.

KPA redovisar kostnaderna odiskonterade både i fasta resp. löpande priser.

För pensionsavgiften som arbetsgivaren betalar in gäller följande kända förändringar:

- 2007 4,0 %
- 2008 – 2009 4,25 %
- 2010 4,5 %

Kostnaden i fasta priser, tabell 10, stiger trots gjorda antaganden om att antalet anställda är konstant från och med år 2012. I KPA kalkylen finns ett antagande om löneökningstakt som i stort motsvarar antagen inkomstbasbeloppshöjning med ett "befordringstillägg" om 0,5 %. Något antagande om fortsatt stigande pensionsavgifter görs ej. Antalet anställda antas oförändrat under prognostiden. I beräkningarna tas ingen hänsyn till personalomsättning på annat sätt än att en person som slutar sin anställning före pensionsåldern ersätts av en exakt likadan person.

Tabell 10. Avgiftsbestämd ålderspension årlig kostnad, fasta respektive löpande priser:

Avgiftsbestämd ålderspension, exkl. löneskatt, TSEK			
År	Fasta priser odiskonterat	Löpande priser odiskonterat	Skillnad
2007	118 391	118 391	0
2008	126 577	129 109	2 532
2009	129 593	134 829	5 236
2010	138 403	146 874	8 471
2011	141 551	153 219	11 668
2012	143 524	158 462	14 938
2013	145 996	163 705	17 709
		169 000	232 403
	230 946	481 303	245 357
2044	239 809	498 968	259 158
2045	243 703	517 211	273 508
2046	248 196	537 281	289 085
2047	248 659	549 049	300 390

2.6 Kostnader, förmånsbestämd ålderspension.

Kostnadsbegreppet "årets nyintjänande" innefattar intjänandet av den förmånsbestämda pensionen.

Förmånsbestämd ålderspension ger pension på inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp och pensionsnivån är förutbestämd beroende av vilket år den anställda är född och intjänandet skuldförs.

Förenklat, den pensionsgrundande lönen räknas upp med ett antagande om framtida löneökningar, i princip inkomstbasbelopp (IBB) + 0,5 % i befordringstillägg. Inga antaganden görs om förändringar av de procentuella pensionsnivåerna för resp. födelseår. Exempelvis för födda 1967 och senare, 7,5 IBB > 55% < 20 IBB, 20 IBB > 27,5 % < 30 IBB.

I tabell 11 kan noteras en icke förklarad negativ skillnad för år 2007. I övrigt skiljs de båda kolumnerna enbart av prisdeflatorn, den antagna inflation om 2 % per år.

Tabell 11. Kostnader för Årets nyintjänande, inkomster över 7,5 basbelopp:

Årets nyintjänande, exkl. löneskatt, TSEK			
År	Fasta priser odiskonterat	Löpande priser odiskonterat	Skillnad
2007	193 505	184 782	-8 723
2008	94 331	97 966	3 635
2009	94 254	100 103	5 849
2010	100 912	107 574	6 662
2011	103 085	110 053	6 968
2012	100 033	110 868	10 835
2013	92 112	104 202	12 091
2014	92 905	107 233	14 329
2015	96 962	114 168	17 206
2016	100 000	152 860	52 860
2017	149 149	306 744	157 595
2044	144 047	302 316	158 269
2045	144 499	309 368	164 869
2046	144 011	314 542	170 532
2047	143 996	320 844	176 849

2.7 Finansiell kostnad.

Den "finansiella kostnaden" består av ränteuppräknig av tidigare års intjänade förmånsbestämda ålderspension.

Av tabell 12 framgår att den "finansiella kostnaden" i relation till vad som är avsatt i fasta priser och diskonterat uppgår till cirka 3 %. Denna uppräknig är alltså högre än den förväntade motsvarande ett realränteantagande om 2,5 %. KPA kontaktades och förklarar att differensen är att hänföra till beräkningarnas komplexitet och vissa gjorda schablonantaganden.

Vi ifrågasätter inte KPA förklaringen utan vi förutsätter att man har kontroll på finansiella kostnaden trots att den inte helt överensstämmer med ett förenklat uppräkningsförfarande.

Vår egen beräkning av den finansiella kostnaden utgår ifrån vår tidigare framtagna odiskonterade skuldberäkning i löpande priser, "avsatt till pensioner". Skulden för resp. år har räknats upp med realränteantagandet. Därefter har den justerats upp till den något högre nivån i enlighet med de mer komplexa KPA kalkylerna. Se tabell 12.

Tabell 12. Finansiell kostnad:

Finansiella kostnader, exkl. löneskatt, TSEK					
År	Finansiell kostnad fasta priser diskonterat	Avsatt till pensioner fasta priser diskonterat	Finansiell kostnad i relation till avsatt	Finansiell kostnad fasta priser odiskonterat	Uppräknad Finansiell kostnad löpande priser odiskonterat
2007	24 272	898 836	2,7%	32 995	43 378
2008	28 292	987 265	2,9%	44 202	48 598
2009	31 054	1 083 010	2,9%	48 451	54 378
2010	34 094	1 189 906	2,9%	54 871	60 940
2011	37 400	1 303 418	2,9%	62 144	68 088
2012	40 817	1 417 694	2,9%	65 991	75 539
2013	44 129	1 524 232	2,9%	71 510	82 840
2014	47 314	1 630 047	2,9%	76 755	90 301
2015	50 518	1 737 705	2,9%	82 200	97 801
2016	53 722	1 845 320	2,9%	87 755	105 301
2017	56 926	1 952 926	3,0%	92 755	112 801
2018	60 130	2 060 537	3,0%	97 755	120 301
2019	63 334	2 168 143	3,0%	102 755	127 801
2020	66 538	2 275 750	3,0%	107 755	135 301
2021	69 742	2 383 356	3,0%	112 755	142 801
2022	72 946	2 490 963	3,0%	117 755	150 301
2023	76 150	2 598 570	3,0%	122 755	157 801
2024	79 354	2 706 177	3,0%	127 755	165 301
2025	82 558	2 813 784	3,0%	132 755	172 801
2026	85 762	2 921 391	3,0%	137 755	180 301
2027	88 966	3 029 000	3,0%	142 755	187 801

2.8 Sammanfattande kalkyler

I tabell 13 redovisas summan av samtliga skulder i löpande priser och tillhörande "särskild löneskatt". I tabell 14 redovisas summan av samtliga kostnader i löpande odiskonterade tal.

Tabell 13. Pensionsskulder, löpande priser, odiskonterat, våra kalkyler:

Pensionsskuld, löpande priser, odiskonterat, TSEK				
År	Ansvarsförbindelse	Avsatt till pensioner	Summa skulder	Summa skulder inkl. särskild löneskatt
2007	10 019 235	1 411 814	11 431 049	14 204 222
2008	9 873 974	1 581 725	11 455 699	14 234 851
2009	9 725 635	1 769 824	11 495 459	14 284 257
2010	9 567 636	1 983 401	11 551 036	14 353 317
2011	9 392 494	2 216 061	11 608 555	14 424 790
2012	9 198 094	2 458 558	11 656 652	14 484 556
2013	8 999 206	2 696 183	11 695 390	14 532 691
2014	8 785 198	2 941 024	11 726 222	14 571 000
2015	8 556 382	3 198 137	11 754 519	14 609 319
2016	8 327 566	3 455 250	11 782 816	14 647 638
2017	8 098 750	3 712 363	11 811 113	14 685 957
2018	7 869 934	3 969 476	11 839 410	14 724 276
2019	7 641 118	4 226 589	11 867 707	14 762 595
2020	7 412 302	4 483 702	11 896 004	14 800 914
2021	7 183 486	4 740 815	11 924 301	14 839 233
2022	6 954 670	5 000 000	11 952 670	14 877 552
2023	6 725 854	5 259 185	11 981 039	14 915 871
2024	6 497 038	5 518 370	12 009 408	14 954 190
2025	6 268 222	5 777 555	12 037 777	14 992 509
2026	6 039 406	6 036 740	12 066 146	15 030 828
2027	5 810 590	6 295 925	12 094 515	15 069 147
2028	5 581 774	6 555 110	12 122 884	15 107 466
2029	5 352 958	6 814 295	12 151 253	15 145 785
2030	5 124 142	7 073 480	12 179 622	15 184 104
2031	4 895 326	7 332 665	12 207 991	15 222 423
2032	4 666 510	7 591 850	12 236 360	15 260 742
2033	4 437 694	7 851 035	12 264 729	15 299 061
2034	4 208 878	8 110 220	12 293 098	15 337 380
2035	3 980 062	8 369 405	12 321 467	15 375 699
2036	3 751 246	8 628 590	12 349 836	15 414 018
2037	3 522 430	8 887 775	12 378 205	15 452 337
2038	3 293 614	9 146 960	12 406 574	15 490 656
2039	3 064 798	9 406 145	12 434 943	15 528 975
2040	2 835 982	9 665 330	12 463 312	15 567 294
2041	2 607 166	9 924 515	12 491 681	15 605 613
2042	2 378 350	10 183 700	12 520 050	15 643 932
2043	2 149 534	10 442 885	12 548 419	15 682 251
2044	1 920 718	10 702 070	12 576 788	15 720 570
2045	1 691 902	10 961 255	12 605 157	15 758 889
2046	1 463 086	11 220 440	12 633 526	15 797 208
2047	1 234 270	11 479 625	12 661 895	15 835 527
2048	1 005 454	11 738 810	12 690 264	15 873 846
2049	776 638	12 000 000	12 718 633	15 912 165
2050	547 822	12 261 185	12 747 002	15 950 484
2051	319 006	12 522 370	12 775 371	15 988 803
2052	90 190	12 783 555	12 803 740	16 027 122
2053	0	13 044 740	12 832 109	16 065 441
2054	0	13 305 925	12 860 478	16 103 760
2055	0	13 567 110	12 888 847	16 142 079
2056	0	13 828 295	12 917 216	16 180 398
2057	0	14 089 480	12 945 585	16 218 717
2058	0	14 350 665	12 973 954	16 257 036
2059	0	14 611 850	13 002 323	16 295 355
2060	0	14 873 035	13 030 692	16 333 674
2061	0	15 134 220	13 059 061	16 371 993
2062	0	15 395 405	13 087 430	16 410 312
2063	0	15 656 590	13 115 799	16 448 631
2064	0	15 917 775	13 144 168	16 486 950
2065	0	16 178 960	13 172 537	16 525 269
2066	0	16 440 145	13 200 906	16 563 588
2067	0	16 701 330	13 229 275	16 601 907
2068	0	16 962 515	13 257 644	16 640 226
2069	0	17 223 700	13 286 013	16 678 545
2070	0	17 484 885	13 314 382	16 716 864
2071	0	17 746 070	13 342 751	16 755 183
2072	0	18 007 255	13 371 120	16 793 502
2073	0	18 268 440	13 399 489	16 831 821
2074	0	18 529 625	13 427 858	16 870 140
2075	0	18 790 810	13 456 227	16 908 459
2076	0	19 052 000	13 484 596	16 946 778
2077	0	19 313 185	13 512 965	16 985 097
2078	0	19 574 370	13 541 334	17 023 416
2079	0	19 835 555	13 569 703	17 061 735
2080	0	20 096 740	13 598 072	17 100 054
2081	0	20 357 925	13 626 441	17 138 373
2082	0	20 619 110	13 654 810	17 176 692
2083	0	20 880 295	13 683 179	17 215 011
2084	0	21 141 480	13 711 548	17 253 330
2085	0	21 402 665	13 739 917	17 291 649
2086	0	21 663 850	13 768 286	17 330 968
2087	0	21 925 035	13 796 655	17 369 287
2088	0	22 186 220	13 825 024	17 407 606
2089	0	22 447 405	13 853 393	17 445 925
2090	0	22 708 590	13 881 762	17 484 244
2091	0	22 969 775	13 910 131	17 522 563
2092	0	23 230 960	13 938 500	17 560 882
2093	0	23 492 145	13 966 869	17 599 201
2094	0	23 753 330	13 995 238	17 637 520
2095	0	24 014 515	14 023 607	17 675 839
2096	0	24 275 700	14 051 976	17 714 158
2097	0	24 536 885	14 080 345	17 752 477
2098	0	24 798 070	14 108 714	17 790 796
2099	0	25 059 255	14 137 083	17 829 115
2100	0	25 320 440	14 165 452	17 867 434

Vi ser i tabell 13 att den sammanlagda pensionsskulden i löpande priser odiskonterat år 2008 uppgår till 14 234 MSEK inklusive "särskild löneskatt". I takt med att den gamla pensionsskulden sakta minskar stiger den nya skulden. Sammanlagt stiger skulden med i genomsnitt 150 MSEK per år även om det under en viss kortare period faktiskt sker en minskning av skulden fram till år 2028. Detta beror på att "ansvarsförbindelsen" under 2021 till 2027 beräknas minska snabbare än "avsatt till pensioner" växer.

Tabell 14: Pensionskostnader, löpande priser odiskonterat, våra kalkyler:

Pensionskostnader, löpande priser, odiskonterat, TSEK

År	Gamla utbetalningar	Avgiftsbestämd ålderspension	Årets Nyintjänande	Finansiell kostnad	Särskild löneskatt	Total kostnad
2007	116 901	118 391	184 782	43 378	112 433	575 885
2008	119 378	129 109	97 966	48 598	95 839	490 891
2009	127 152	134 829	100 103	54 378	101 034	517 495
2010	140 948	146 874	107 574	60 940	110 707	567 043
2011	156 446	153 219	110 053	68 088	118 342	606 148
2012	160 057	158 462	110 868	75 539	122 495	627 421
2013	172 227	164 416	104 202	82 840	127 046	650 720
2014	184 143	170 596	107 233	90 200	132 046	684 218
2015	193 667	176 634	109 744	98 502	137 046	715 593
2016	200 155	182 672	112 254	106 752	142 046	743 929
2017	206 643	188 710	114 764	115 002	147 046	771 165
2018	213 131	194 748	117 274	123 252	152 046	798 401
2019	219 619	200 786	119 784	131 502	157 046	825 637
2020	226 107	206 824	122 294	139 752	162 046	852 873
2021	232 595	212 862	124 804	148 002	167 046	880 109
2022	239 083	218 900	127 314	156 252	172 046	907 345
2023	245 571	224 938	129 824	164 502	177 046	934 581
2024	252 059	230 976	132 334	172 752	182 046	961 817
2025	258 547	237 014	134 844	181 002	187 046	989 053
2026	265 035	243 052	137 354	189 252	192 046	1 016 289
2027	271 523	249 090	139 864	197 502	197 046	1 043 525
2028	278 011	255 128	142 374	205 752	202 046	1 070 761
2029	284 500	261 166	144 884	214 002	207 046	1 098 000
2030	290 988	267 204	147 394	222 252	212 046	1 125 236
2031	297 476	273 242	149 904	230 502	217 046	1 152 472
2032	303 964	279 280	152 414	238 752	222 046	1 179 708
2033	310 452	285 318	154 924	247 002	227 046	1 206 944
2034	316 940	291 356	157 434	255 252	232 046	1 234 180
2035	323 428	297 394	159 944	263 502	237 046	1 261 416
2036	329 916	303 432	162 454	271 752	242 046	1 288 652
2037	336 404	309 470	164 964	280 002	247 046	1 315 888
2038	342 892	315 508	167 474	288 252	252 046	1 343 124
2039	349 380	321 546	169 984	296 502	257 046	1 370 360
2040	355 868	327 584	172 494	304 752	262 046	1 397 596
2041	362 356	333 622	175 004	313 002	267 046	1 424 832
2042	368 844	339 660	177 514	321 252	272 046	1 452 068
2043	375 332	345 698	180 024	329 502	277 046	1 479 304
2044	381 820	351 736	182 534	337 752	282 046	1 506 540
2045	388 308	357 774	185 044	346 002	287 046	1 533 776
2046	394 796	363 812	187 554	354 252	292 046	1 561 012
2047	401 284	369 850	190 064	362 502	297 046	1 588 248

Vi ser i tabell 14 att kostnaderna stiger till uppemot 1 782 695 TSEK år 2047 i löpande priser odiskonterat. Vill man ställa detta i relation till intäkter, skatteunderlag eller andra baser finner vi det enklare och mer pedagogiskt att även räkna dessa i löpande priser.

3 KÄNSLIGHETSANALYSER.

Känslighetsanalyser används för att försöka bilda sig en uppfattning om vilka antaganden som är kritiska eller hur en viss förändring påverkar resultatet.

I detta arbete kommer 7 känslighetsanalyser att göras. Vi vill dock redan här säga något om de principer och avgränsningar som ligger i dessa kalkyler.

- De förändringar i antagandena som görs gäller endast den variabeln, t.ex. vad händer med pensionsskulden och pensionskostnaden om realräntan stiger? Varje kalkyl är därför strikt partiell.
- Vi tar således inte med eventuella samhällsekonomiska beroenden eller kausalsamband mellan olika antaganden, t.ex. om räntan stiger, vilken effekt kan den höjningen väntas få på löneutvecklingen och därför vilken effekt får dessa två saker tillsammans på pensionsskuld och kostnader. En sådan allmänt accepterad modell har vi inte tillgång till men kan utvecklas.
- Vi begränsar kausalsambanden till de tekniska, inom avtalen.
- Vi har inte tillgång till KPA-modellen vilket innebär att vi i några fall fått göra överslagsberäkningar och rimlighetsbedömningar
- De varianser i antagandena som vi antar bör i idealfallet vara "upp eller ner en standardavvikelse". Vi har inte beräknat standardavvikelserna men försökt lägga variansen så nära denna som möjligt, så att dessa avvikelser kan tolkas som rimliga och normala.
- Känslighetskalkylerna har gjorts ensidiga dvs. vi räknar endast "worst case" med den kostnadshöjande och skuldhöjande variansen, under det implicita antagandet att "best case" dvs. sänkningar av kostnader och skulder uppstår "symmetriskt".

Känslighetsanalyser med olika antaganden:

För att kunna genomföra känslighetsanalyserna har en modell byggts upp i Excel-miljö. Indata i modellen är erhållna data från KPA Pensions långtidsberäkning. Modellens arbetar med löpande priser och skulderna har "avdiskonterats". En variabelbeskrivning finns i kapitel 3.1.

Antaganden	Parametrar	
Antal anställda		oförändrat
Personalomsättning		0,00%
Anställningsålder (<7,5 IBB)		21 år
Anställningsålder (>=7,5 IBB)		35 år
Löneökningstakt (<7,5 IBB)		4,00%
Löneökningstakt (>=7,5 IBB)		4,50%
Löneökningfaktor (<7,5 IBB)		0,50%
Löneökningfaktor (>=7,5 IBB)		1,00%
Förändring i inkomstbasbelopp		3,50%
Inflation		2,00%
Livslängd	Finansinspektionens förslag om nya tryggandegrunder	
Särskild löneskatt		24,26%

Modellen är nollställd med de ingångsvärde/antaganden som redovisas av KPA i långtidsberäkningen, se sidotabellen. Ett urval av antaganden, byggt på vad som är realistiskt, har valts i analyserna. Inmatning av nya antagandevärden ger en förändring uttryckt i MSEK.

För pensionsskulderna redovisas förändringen momentant första och sista åren i dataserierna, alltså 2007 resp. 2047.

För de olika pensionskostnaderna redovisas förändringen som ett årsgenomsnitt för två valda perioder. Den ena perioden, 2007 – 2011, är då baserad på data från KPA femårsprognos och den andra 2007 – 2047 baseras på data från den totala långtidsprognosen. De redovisade förändringar skall uppfattas som ungefärliga.

Analys 1. Prisbasbeloppet ökar med 1 procentenhet vilket får till följd att:

Variabel	Ingångsvärde	Simulering
PBB	2,00%	3,00%
IBB	3,50%	
Realränta	2,50%	
Livslängd, förändring, år	0,0	
Särskild löneskatt	24,26%	
Löneökningstakt	4,00%	

Simuleringsresultat - förändring i löpande priser MSEK				
Pensionsskuld år:	2007	2007 inkl löneskatt	2047	2047 inkl löneskatt
Ansvarsförbindelse	39	49	39	49
Avsatt till pensioner	0	0	0	0

Årlig kostnadsförändring i resp. period	Pensionskostnad:					Total förändring/år	Total kostnad enl. ingångsvärden
	Ansvarsförbindelsen Gamla utbetalningar	Avgiftsbestämd Avgiftsbestämd ålderspension	Förmånsbestämd Årets Nyintjänande	Förmånsbestämd Finansiell kostnad	Särskild löneskatt		
2007 - 2011	0,6	0,0	0,0	0,0	0,2	1	546
2007 - 2047	0,9	0,0	0,0	0,0	0,2	1	1 116

Då "gamla utbetalningarna" ökar så ökar också "ansvarsförbindelsen". "Ansvarsförbindelsen" värdesäkras genom en uppräknig med prisbasbeloppet efter pensioneringen och inkomstbasbeloppet före. Fördelningen antagen till 50/50 enligt RIPS07.

Effekten är linjär vilket innebär att varje ytterligare procents ökning för dubblar skuld resp. kostnad. Förändringen kan dock i relation till totala pensionskostnaden anses som ringa.

Analys 2. Inkomstbasbeloppet ökar med 1 procentenhet vilket får till följd att:

Variabel	Ingångsvärde	Simulering
PBB	2,00%	
IBB	3,50%	4,50%
Realränta	2,50%	
Livslängd, förändring, år	0,0	
Särskild löneskatt	24,26%	
Löneökningstakt	4,00%	

Simuleringsresultat - förändring i löpande priser MSEK				
Pensionsskuld år:	2007	2007 inkl löneskatt	2047	2047 inkl löneskatt
Ansvarsförbindelse	39	49	39	49
Avsatt till pensioner	0	0	0	0

Årlig kostnadsförändring i resp. period	Pensionskostnad:					Total förändring/år	Total kostnad enl. ingångsvärden
	Ansvarsförbindelsen Gamla utbetalningar	Avgiftsbestämd Avgiftsbestämd ålderspension	Förmånsbestämd Årets Nyintjänande	Förmånsbestämd Finansiell kostnad	Särskild löneskatt		
2007 - 2011	0,6	0,0	0,0	0,0	0,2	1	546
2007 - 2047	0,9	0,0	0,0	0,0	0,2	1	1 116

Samma påverkan som i förändring av prisbasbeloppet i analys 1.

Då "gamla utbetalningarna" ökar så ökar också "ansvarsförbindelsen". "Ansvarsförbindelsen" värdesäkras genom en uppräknings med inkomstbasbeloppet före pensioneringen.

Fördelningen antagen till 50/50 enligt RIPS07.

Effekten är också här linjär vilket innebär att varje ytterligare procents ökning för dubblar skuld resp. kostnad. Förändringen kan dock i relation till totala pensionskostnaden anses som ringa.

Men.....

Sannolikt sker dock inte en höjning utav IBB isolerat utan en motsvarande förändring av löneökningstakten kan förutspås. Löneökningstakten uppskattas av KPA som inkomstbasbeloppet, IBB, plus ett befordringstillägg om 0,5 %. En ökad lön innebär att premien för den avgiftsbestämda ålderspensionen ökar i motsvarande grad.

På motsvarande sätt måste en högre summa avsättas till den förmånsbestämda pensionen, "Årets nyintjänande", vilket i sin tur ökar pensionsreserven, "Avsatt till pensioner".

Förändringarna sker även här linjärt. Se analys 3.

Beaktas bör att i den mån Landstingets löneökningstakt är högre än motsvarande förändring av inkomstbasbeloppet kommer allt fler över 7,5 IBB gränsen med påföljande rätt till förmånsbestämd pension.

Analys 3. Både Inkomstbasbelopp och löneökningstakten ökar med 1 procentenhet vardera.

<i>Variabel</i>	<i>Ingångsvärde</i>		<i>Simulering</i>				
PBB							
IBB		3,50%		4,50%			
Realränta							
Livslängd, förändring, år							
Särskild löneskatt							
Löneökningstakt		4,00%		5,00%			
Simuleringsresultat - förändring i löpande priser MSEK							
Pensionsskuld år:	2007	2007	2047	2047			
		inkl löneskatt		inkl löneskatt			
Ansvarsförbindelse	39	49	39	49			
Avsatt till pensioner	2	2	78	97			
Pensionskostnad:							
Årlig kostnadsförändring i resp. period	<i>Ansvarsförbindelsen Gamla utbetalningar</i>	<i>Avgiftsbestämd Avgiftsbestämd ålderspension</i>	<i>Förmånsbestämd Årets Nyintjänande</i>	<i>Förmånsbestämd Finansiell kostnad</i>	<i>Särskild löneskatt</i>	Total förändring/år	Total kostnad enl. ingångsvärden
2007 - 2011	0,6	1,3	1,2	0,0	0,8	4	546
2007 - 2047	0,9	2,8	1,9	0,0	1,4	7	1 116

Analys 4. Särskilda löneskatten ökar med 1 procentenhet vilket får till följd att:

Variabel	Ingångsvärde	Simulering
PBB	2,00%	
IBB	3,50%	
Realränta	2,50%	
Livslängd, förändring, år	0,0	
Särskild löneskatt	24,26%	25,26%
Löneökningstakt	4,00%	

Simuleringsresultat - förändring i löpande priser MSEK				
Pensionsskuld år:	2007	2007	2047	2047
		inkl löneskatt		inkl löneskatt
Ansvarsförbindelse	0	81	0	4
Avsatt till pensioner	0	14	0	157

Pensionskostnad:							
Årlig kostnadsförändring i resp. period	Ansvarsförbindelsen Gamla utbetalningar	Avgiftsbestämd Avgiftsbestämd älderspension	Förmånsbestämd Årets Nyintjänande	Förmånsbestämd Finansiell kostnad	Särskild löneskatt	Total förändring/år	Total kostnad enl. ingångsvärden
2007 - 2011	0,0	0,0	0,0	0,0	4,4	4	546
2007 - 2047	0,0	0,0	0,0	0,0	9,0	9	1 116

En förändring av den särskilda löneskatten påverkar kostnader och skulder enligt analys 4.

År 1991 påfördes enligt lag "ansvarsförbindelsen" den särskilda löneskatten vilket innebar att skulden ökade momentant med 22,20 %.

Effekten är linjär vilket innebär att varje ytterligare procents ökning för dubblar skuld resp. kostnad. Förändringen kan dock i relation till totala pensionskostnaden fortfarande anses som relativt ringa.

Analys 5. Realräntan ökar med 1 procentenhet:

Variabel	Ingångsvärde	Simulering
PBB	2,00%	
IBB	3,50%	
Realränta	2,50%	3,50%
Livslängd, förändring, år	0,0	
Särskild löneskatt	24,26%	
Löneökningstakt	4,00%	

Simuleringsresultat - förändring i löpande priser MSEK				
Pensionseskuld år:	2007	2007	2047	2047
		inkl löneskatt		inkl löneskatt
Ansvarsförbindelse	0	0	0	0
Avsatt till pensioner	14	18	3 067	3 811

Pensionskostnad:							
Årlig kostnadsförändring i resp. period	Ansvarsförbindelsen Gamla utbetalningar	Avgiftsbestämd Avgiftsbestämd ålderspension	Förmånsbestämd Årets Nyintjänande	Förmånsbestämd Finansiell kostnad	Särskild löneskatt	Total förändring/år	Total kostnad enl. ingångsvärden
2007 - 2011	0,0	0,0	0,0	18,4	4,5	23	546
2007 - 2047	0,0	0,0	0,0	74,8	18,1	93	1 116

En realränteförändring påverkar den "finansiella kostnaden" i och med att den består av ränteuppräknings av tidigare års intjänade Förmånsbestämda ålderspension. (se analys 5)

Noterbart är att en förändring av realräntan får ett betydligt större genomslag än tidigare antagandevärden.

Analys 6. Den förväntade livslängden ökar med 1 år:

Variabel	Ingångsvärde	Simulering
PBB	2,00%	
IBB	3,50%	
Realränta	2,50%	
Livslängd, förändring, år	0,0	1,0
Särskild löneskatt	24,26%	
Löneökningstakt	4,00%	

Simuleringsresultat - förändring i löpande priser MSEK				
Pensionsskuld år:	2007	2007	2047	2047
		inkl löneskatt		inkl löneskatt
Ansvarsförbindelse	564	701	30	37
Avsatt till pensioner	100	124	1 099	1 365

Pensionskostnad:							
Årlig kostnadsförändring i resp. period	Ansvarsförbindelsen Gamla utbetalningar	Avgiftsbestämd Avgiftsbestämd ålderspension	Förmånsbestämd Årets Nyintjänande	Förmånsbestämd Finansiell kostnad	Särskild löneskatt	Total förändring/år	Total kostnad enl. ingångsvärden
2007 - 2011	9,3	9,6	8,4	3,9	7,5	39	546
2007 - 2047	13,2	20,6	13,3	15,7	15,2	78	1 116

En ökning av den förväntade livslängden påverkar samtliga pensionskostnader och skulder som framgår av analys 6. Den ettåriga simuleringen ovan motsvarar i stort Fi's nya livslängdsantaganden från 2007.

Vi ser att tillsammans med ränteantagandet så är livslängden dominerande faktorer.

Noteras bör att livslängden i Jönköpings län är något längre än för riket i övrigt. Mer om detta i kapital 3.2, dödlighetsantaganden.

Vi avslutar känslighetsanalyserna med ett tänkt scenario i Analys 7:

En situation där priser och löner går upp, räntorna stiger, man lever lite längre och myndigheterna tar skattemässigt tillfället i akt.....

Analys 7. Scenario:

<i>Variabel</i>	<i>Ingångsvärde</i>		<i>Simulering</i>	
PBB	2,00%		3,00%	"Ökad inflation"
IBB	3,50%		4,00%	"Ökade lönekostnader"
Realränta	2,50%		3,00%	"Räntorna går upp..."
Livslängd, förändring, år	0,0		0,5	"Man lever lite längre"
Särskild löneskatt	24,26%		26,26%	"Myndighetsutövning"
Löneökningstakt	4,00%		4,50%	"Ökade lönekostnader"

<i>Simuleringsresultat - förändring i löpande priser MSEK</i>				
<i>Pensionsskuld år:</i>	2007	2007 inkl löneskatt	2047	2047 inkl löneskatt
Ansvarsförbindelse	373	624	76	105
Avsatt till pensioner	58	102	2 177	3 063

<i>Pensionskostnad:</i>							
<i>Årlig kostnadsförändring i resp. period</i>	<i>Ansvarsförbindelsen Gamla utbetalningar</i>	<i>Avgiftsbestämd Avgiftsbestämd älderspension</i>	<i>Förmånsbestämd Årets Nyintjänande</i>	<i>Förmånsbestämd Finansiell kostnad</i>	<i>Särskild löneskatt</i>	<i>Total förändring/år</i>	<i>Total kostnad enl. ingångsvärden</i>
2007 - 2011	5,6	5,5	4,8	11,4	16,1	43	546
2007 - 2047	8,0	11,8	7,7	46,6	37,4	111	1 116

3.1 Variabel / parameterbeskrivning och avvikelsetantaganden

Särskild löneskatt på pensionskostnader (SLP)

Betalas på landstingets kostnader för pensionsförmåner till de anställda, som sker t.ex. i form av avsättningar till pensionsstiftelse eller köp av pensionsförsäkring. Skatten uppgår idag till 24,26 % av underlaget. Vid skattens ikraftträdande 1991-07-01 utgjorde den 22,20%.

Prisbasbelopp

Prisbasbeloppet är ett tal som visar prisutvecklingen i samhället. Det fastställs varje år av regeringen efter beräkning av Statistiska Centralbyrån.

Inkomstbasbelopp

År 2001 infördes ett nytt basbelopp – inkomstbasbelopp – som räknas upp med den relativa förändringen i inkomstindex. Beloppet beräknas av Riksförsäkringsverket och fastställs av Regeringen. Inkomstbasbeloppet ligger till grund för beräkning av maximal pensionsgrundande inkomst i det nya pensionssystemet samt för beräkning av den högsta allmänna pensionsavgiften.

År	Inkomstbasbelopp	Förändring mot föreg. år
2001	37 700 kr	
2002	38 800 kr	2,9%
2003	40 900 kr	5,4%
2004	42 300 kr	3,4%
2005	43 300 kr	2,4%
2006	44 500 kr	2,8%
2007	45 900 kr	3,1%
2008	48 000 kr	4,6%

År	Prisbasbelopp	Förändring mot föreg. år
1983	19 400 kr	
1984	20 300 kr	4,64%
1985	21 800 kr	7,39%
1986	23 300 kr	6,88%
1987	24 100 kr	3,43%
1988	25 800 kr	7,05%
1989	27 900 kr	8,14%
1990	29 700 kr	6,45%
1991	32 200 kr	8,42%
1992	33 700 kr	4,66%
1993	34 400 kr	2,08%
1994	35 200 kr	2,33%
1995	35 700 kr	1,42%
1996	36 200 kr	1,40%
1997	36 300 kr	0,28%
1998	36 400 kr	0,28%
1999	36 400 kr	0,00%
2000	36 600 kr	0,55%
2001	36 900 kr	0,82%
2002	37 900 kr	2,71%
2003	38 600 kr	1,85%
2004	39 300 kr	1,81%
2005	39 400 kr	0,25%
2006	39 700 kr	0,76%
2007	40 300 kr	1,51%
2008	41 000 kr	1,74%

Löneökningstakt

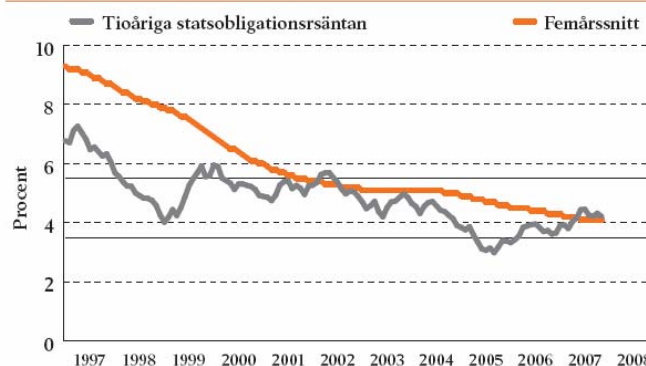
KPA Pension gör uppskattning på 4% i framtida nominella löneökningar med hänsyn tagen till inflation och befordran.

Real (diskonterings) ränta enl. RIPS07

I modellen för beräkning av diskonteringsräntan i kommuner och landstings pensionsskuldberäkning utgår man ifrån den nominella räntan på tioåriga statsobligationer där man följer ett rullande femårsgenomsnitt av månadstalen.

Då räntan hamnar utanför intervallet kommer Rips- kommittén att fatta beslut om en ny lämplig diskonteringsränta.

Diagram A • Indikatorn för kalkylränta baserad på femårsnitt av tioåriga statsobligationsräntan

Källa: Riksbanken och Sveriges Kommuner och Landsting.

- Den nominella räntan är år 2007 fastställd till 4,5%
- Den reala räntan beräknas som den nominella minus 2 % (inflationmålet)
- Den reala diskonteringsräntan är då idag följaktligen 2,5%.
- Kring den fastställda räntan finns ett tröghetsintervall, +/- 1%. Intervallet är idag 3,5-5,5%.

3.2 Dödlighetsantaganden

Dödlighetsantaganden tillämpas vid beräkning av det sammanlagda framtida värdet av en pension. Då det för de förmånsbestämda pensionerna handlar om livsvarig pension är det betydelsefullt vilket antagande som görs angående livslängd. Tillsammans med dödlighetsantagande är kalkylränteantagandet de dominerande faktorerna som avgör pensionsavsättningarnas storlek.

Med anledning av det nya pensionsavtalet KAP-KL har det under 2007 skett en översyn över dödlighetsantagandena. Finansinspektionens förslag om nya trygghandsgrunder (generationsdödlighet) har införts i "riktlinjerna för beräkning av pensionsskuld", RIPS07.

Den förväntade återstående livslängden är högre för kvinnor än för män och ökar. Detta medför en högre pensionsskuld för kvinnor vid i övrigt jämförbara förhållanden. Ansatsen med generationsdödlighet innebär att den förväntade livslängden vid en specifik ålder varierar mellan generationerna och modellen tar därmed hänsyn till framtida förändringar av dödligheten.

Längre livslängder innebär att pensionsskulden ökar. SKL uppskattar att dessa nya antaganden innebär en skuldökning på 2–10 procent i kommuner och landsting.

		Återstående livslängd		
		Nuvarande	Nya	Ökning
KVI	e(50)	35,91	36,94	2,9%
	e(65)	22,41	23,12	3,2%
	e(80)	11,34	11,13	-1,8%
MÄN	e(50)	30,95	33,68	8,8%
	e(65)	18,11	20,24	11,8%
	e(80)	8,32	9,09	9,2%
Diff kv/män		16%	10%	
		24%	14%	
		36%	22%	

Tabellerna visar förväntad återstående livslängd för män och kvinnor i olika åldrar (Källa SCB) samt generationsmodellen (Källa SKL).

Landstinget i Jönköping har en övervägande andel kvinnor, 81 % mot 19 % män. Detta innebär specifikt för Jönköping att den mellan kvinnor och män viktade livslängden ökar med ca 1 år.

Enligt beräkningar av KPA innebär denna för Landstinget i Jönköping specifika livslängdsökning en ökad avsättning/skuld motsvarande cirka 7 %.

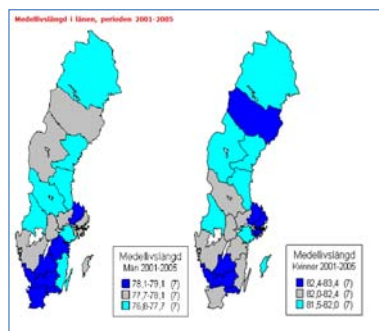
Tabell 5 • Förväntad återstående livslängd enligt generationsmodell vid åldern 65 år, DUSo6 (FFS 2007:24)

Kohort	Män	Kvinnor
Nuvarande antaganden (p94)	18,1	22,4
Nya allmänna antaganden	20,2	23,1
10-tal	16,0	19,9
20-tal	16,7	20,5
30-tal	18,4	21,9
40-tal	19,6	22,8
50-tal	20,8	23,5
60-tal	21,6	24,1
70-tal	22,6	24,5
80-tal	23,5	24,5

Men Finansinspektionens livslängdsantaganden gäller dock riket i sin helhet och tar inte hänsyn till regionala differenser, näringsgren eller utbildningsnivå.

Statistik från SCB påvisar att man lever lite längre i Jönköping län än i riket i övrigt vilket bl.a. åskådliggöres av nedanstående kartbild. Medellivslängden är viktad, män / kvinnor, ca 0,5 år längre vilket motsvarar en avsättnings- / skuldökning i storleksordningen 3,5 %.

En gymnasial alternativt eftergymnasial utbildning innebär att den statistiska livslängden enligt SCB på motsvarande sätt ökar med ca 0,7 år med teoretisk ökade kostnader/skulder om ca 5 %.

Dessutom har näringsgrenen "Vår och omsorg" bland de högsta livslängderna enligt SCB statistik.

Finansinspektionens generationsmodell med nya allmänna antaganden om återstående livslängd visar att det är bland de yngre generationerna som livslängden ökar mest och särskilt för män. Männerna utgör dock idag en minoritet i Jönköpings Landsting.

De finansiella konsekvenser av förändrade dödlighets- och livslängdsantaganden framgår av redovisade känslighetsanalyser.

4 PENSIONSSYSTEMET I KORTHET

Pensionssystemet består för vanliga löntagare av 3 delar;

- allmän pension
- tjänstepension
- eventuellt privat pensionssparande.

De olika delarna påverkar inte varandra utan summeras för att tillsammans utgöra den totala pensionen.

4.1 Allmän pension

Den allmänna pensionen utgör det huvudsakliga pensionsskyddet för en individ. Den är lagstadgad och reglerna är beslutade av riksdag och regering.

Pensionsförmånerna är:

- Inkomstpension
- Premiepension
- Eventuell garantipension och efterlevandepension till vuxen och barn.

Varje år avsätts en premie som är 18,5% av de pensionsgrundande inkomsterna upp till 7,5 inkomstbasbelopp, 16 % till inkomstpensionen och resterande 2,5% till premiepensionen.

Premiepensionspengarna placeras i fonder som löntagaren själv bestämmer. Garantipension, gäller den som inte själv har arbetat ihop en tillräcklig pension och garanteras en utfyllnad med garantipension.

Den allmänna pensionen kan utbetalas från 61 års ålder.

4.2 Tjänstepension

Tjänstepensionen är ett komplement till den allmänna pensionen. Tjänstepensionens regler bestäms i förhandlingar mellan arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna inom varje avtalsområde för sig. Tjänstepensionen för anställda i kommuner, landsting och en del kommunala företag heter KAP-KL. Pensionsförmånerna i KAP-KL är följande:

4.2.1 Avgiftsbestämd ålderspension

Arbetsgivaren betalar varje år en pensionsavgift i förhållande till den anställdes pensionsgrundande inkomst (PGI).

Pensionsavgiften betalas till den pensionsförsäkring, traditionell försäkring eller fondförsäkring, som den anställda valt. Avgiftsbestämd ålderspension kan betalas ut tidigast från 55 år. Pensionen kan tas ut under en begränsad period, kortaste utbetalningstid är vanligen 5 år, eller i vissa fall som en livslång pension.

Traditionell försäkring är en tryggare sparform som ger ett garanterat pensionsbelopp medan fondförsäkring är ett alternativ med aktiv möjlighet att påverka sparandet.

Premien som arbetsgivaren betalar in: (samma procentsatser gäller såväl under som över 7,5 inkomstbasbelopp.)

- 2007 4,0 %
- 2008 – 2009 4,25 %
- 2010 4,5 %

Pensionsavgiften för ett kalenderår betalas av arbetsgivaren senast 31 mars följande år.

Pensionsavgiften för den avgiftsbestämda ålderspensionen betalas till den försäkringsgivare som arbetstagaren valt och arbetsgivarens betalning ska göras senast den 31 mars året efter aktuellt intjänandeår. Något ytterligare åtagande finns inte för arbetsgivaren.

Under perioden 31/12 – 31/3 bokförs detta som en kortfristig skuld i arbetsgivarens balansräkning.

4.2.2 Förmånsbestämd ålderspension

Förmånsbestämd ålderspension ger pension på lön över 7,5 inkomstbasbelopp. Pensionsnivån är förutbestämd och beroende av vilket år den anställda är född.

Intjänandet skuldförs årligen. Förmånsbestämd ålderspension kan tas ut tidigast från 61 år och betalas ut livslångt.

4.2.3 Intjänad pension före 1998

Pensionsrätten för anställningstid före 1998 beräknas enligt äldre tjänstepensionsregler. Denna pensionsförmån kan tas ut tidigast från 61 år och betalas vanligen ut livslångt.

Den intjänade pensionsrätten per 1997-12-31 uppräknas med inkomstbasbeloppet före pension, därefter med prisbasbeloppet.

Födelseår	Pensionsnivå i procent av pensionsunderlaget från 65 års ålder	
	Mer än 7,5 och högst 20 IBB	Mer än 20 och högst 30 IBB
- 1946	62,50	31,25
1947	62,14	31,07
1948	61,79	30,89
1949	61,43	30,71
1950	61,07	30,54
1951	60,71	30,36
1952	60,36	30,18
1953	60,00	30,00
1954	59,64	29,82
1955	59,29	29,64
1956	58,93	29,46
1957	58,57	29,29
1958	58,21	29,11
1959	57,86	28,93
1960	57,50	28,75
1961	57,14	28,57
1962	56,79	28,39
1963	56,43	28,21
1964	56,07	28,04
1965	55,71	27,86
1966	55,36	27,68
1967 -	55,00	27,50

4.2.4 Efterlevandepension

Pension till efterlevande vuxen: Pensionen kan betalas ut till efterlevande make/maka, registrerad partner eller sambo. Efterlevandepensionen betalas ut i fem år efter dödsfallet.

Pension till efterlevande barn: Pensionen betalas ut till den avlidnes biologiska barn och adoptivbarn. Den betalas ut till dess barnet fyller 18 år, eller vid studier till 20 år.

4.2.5 Särskild avtalspension

Enligt överenskommelse: Arbetsgivare och arbetstagare kan komma överens om särskild avtalspension på heltid eller deltid och därvid fastställa pensionsnivå, utbetalningstid och de övriga förutsättningar som ska gälla i det enskilda fallet.

För anställda inom räddningstjänsten: Pensionen betalas ut till anställda som jobbat inom räddningstjänsten i minst 30 år, varav 25 år i uttryckningsstyrka. Pensionen betalas ut från avgången, tidigast vid 58 år, och längst till 65 år.

4.3 Privat pensionssparande

Ett privat pensionssparande är frivilligt och ska ses som ett komplement till allmän pension och tjänstepension. Privat pensionssparande kan ske i traditionell pensionsförsäkring, Fondförsäkring eller via ett individuellt pensionssparande i bank.

5 SAMMANFATTANDE SLUTSATSER

- Att arbeta med odiskonterade löpande priser ger transparens resp. budget- och prognosöverensstämmelse. En mix av fasta och rörliga priser blandat med diskonteringar försvårar möjligheten att tolka informationen och få vägledning vid beslutsfattande.
- Skilj på skulder resp. avsättningar. Ansvarförbindelsen som enligt KPA uppgår till 4 736 MSEK är inte skulden. Det är den avsättning man behöver göra för att med ränta på ränta, 4.5% per år, efter 40 års tid kunna betala skulden. Skulden är 10 019 MSEK.
- Mot administration av indata till KPA prognosystem finns inget att erinra. Aktualiserings avvikelser finns men enbart av en normal periodiseringskaraktär.
- Ca 15 % av de anställda har idag en lön överstigande 7,5 IBB med avsättning till förmånsbestämd ålderspension. Skulden kommer år 2047 att uppgå till 15 698 MSEK. Viss observans rekommenderas, indirekt löneökningstakten vs IBB.
- Känslighetsanalyserna visar att förändringar av variabelantaganden är linjära. Ökning av pris- resp. inkomstbasbelopp genererar relativt ringa kostnadsökningar. Livslängds- resp. ränteantaganden är de dominerande faktorerna.
- Längre medellivslängd i Jönköpings län än riket i övrigt ökar teoretiskt pensionskostnader och skulder med 3,5 %. Fi förutsägelsen om ökade generationslivslängder innebär kostnadsökningar i allt snabbare tempo.
- Prognoser i ett 40 års perspektiv har av naturliga skäl en akademisk-pedagogisk karaktär. KPA's 5 års prognoser däremot har en mer realistisk tidshorisont som mer överensstämmer med Landstingets budget resp. prognosarbete. I 5 års prognoserna finns dessutom simuleringsmöjligheter on-line.

6 BILAGOR :

6.1 Ordlista

Aktualisering Tillgång till fullständig pensionsgrundande anställningshistorik.

Aktualiseringsgrad Den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Ansvarsförbindelsen Pensionsförpliktelse för kommuner och landsting avseende pensioner intjänande före 1998, redovisas som en not på balansräkningen.

ATP Allmän tilläggspension.

Avgiftsbestämd ålderspension Den intjänande pensionen är lika med en bestämd premie, t.ex. en procentsats av lönesumman ett år. Premien utbetalas till den pensionsförvaltaren den anställda har valt. Pensionsbeloppets storlek bestäms av pensionsbehållningen då pensionen börjar betalas ut.

Avsättning för pensioner Pensionsförpliktelse för kommuner och landsting intjänade från 1998 och som redovisas på balansräkningens skuldsida.

FPBB Förhöjt prisbasbelopp – är ett i lagen om allmän försäkring reglerat belopp som bestäms av regeringen varje år med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex.

FÅP Förmånsbestämd ålderspension i kap-kl för inkomstdelar över 7,5 IBB.

Förmånsbestämd ålderspension En pensionsförmån som relateras till slutlön och anställningstid.

IBB Inkomstbasbelopp – är ett i lagen om inkomstgrundad ålderspension reglerat belopp som bestäms av regeringen varje år med hänsyn till förändringen av inkomstindex.

IL Inkomstskattelagen.

Inkomstindex Mäter förändringen i den genomsnittliga pensionsgrundande inkomsten i Sverige under ett år och beräknas som ett genomsnitt av den reala inkomstutvecklingen de tre föregående åren med tillägg för prisökningen det föregående året.

KAP-KL Kollektiv Avtalad Pension – pensionsavtal för arbetstagare hos kommunal arbetsgivare.

Kalkylränta Den ränta med vilken de framtida pensionsutbetalningarna diskonteras till ett nuvärde.

KÅP Kompletterande ålderspension. Den förmånsbestämda ålderspensionen i tidigare PFA avtalet.

Löneskatt särskild Skatt på 24,26 % (år 2007) som belastar pensionsutbetalningar och pensionspremier.

PA-KL Pensionsavtal för arbetstagare hos kommuner och landsting 1985–1997 – det före pfa gällande pensionsavtalet.

PBB Prisbasbelopp – är ett i lagen om allmän försäkring reglerat belopp som bestäms av regeringen varje år med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex.

Pensionsförpliktelse Juridiskt bindande utfästelse till anställd att efter anställningens slut betala ersättning (pension).

Pensionsreserv Definieras i rips som nuvärdet av framtida utfästa pensionsutbetalningar till den del de anses intjänade när beräkning görs.

PFA Pensions- och försäkringsavtal 1998–2005 – före pensionsavtal KAP-KL för arbetstagare hos kommunal arbetsgivare.

P-fink

Pensionsfinansieringskommitténs betänkande och regelverk över hur pensionsskulden ska beräknas.

RIPS07 Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld.

SAP-Ö Särskild avtalspension, överenskommen förtida pension.

SKL Sveriges Kommuner och Landsting

Tryggande av avtalspension Säkerställande av avsättningar, kapital och premier under aktiv tid för framtida pensionsbelopp.

Tryggandegrunderna De antaganden om dödlighet och kalkylränta mm som ska användas

när man beräknar värdet av pensionsförpliktelserna enligt tryggandelagen. Utfärdas av Finansinspektionen

Tryggandelagen Företag som gör utfästelser om pensioner för sina anställda kan ta upp värdet av den skulden i sin balansräkning. Bestämmelser om detta finns i Tryggandelagen.

Värdesäkring Kollektivavtalade förmånsbestämda pensioner är normalt värdesäkrade genom koppling till basbelopp, som speglar prisutvecklingen. Såväl intjänad pensionsbehållning som utgiven pension värdesäkras .

ÖK-SAP Överenskommelse om särskild avtalspension. Överenskommelse om hel eller partiell SAP kan ingås tidigast från den månad medarbetaren fyller 61. Hel SAP kan beviljas som längst till och med den månad medarbetaren fyller 65 år och partiell SAP till den månad medarbetaren fyller 67 år.

6.2 Tabeller

Här presenteras brutna tabellerna i sin helhet.

Tabell 1 Skulder som skall valideras, KPA - data

Fasta priser, odiskonterat, exkl. löneskatt		
År	Avsatt till pensioner	Ansvarsförbindelse
	TSEK	TSEK
2007	898 836	3 811 934
2008	987 265	3 781 710
2009	1 083 010	3 758 132
2010	1 189 906	3 730 563
2011	1 303 418	3 696 718
2012	1 417 694	3 659 150
2013	1 524 232	3 572 182
2014	1 630 047	3 476 625
2015	1 737 795	3 372 932
2016	1 845 735	3 263 946
2017	1 957 149	3 154 678
2018	2 063 478	3 039 756
2019	2 167 638	2 918 545
2020	2 263 192	2 792 342
2021	2 351 678	2 662 307
2022	2 436 282	2 533 136
2023	2 514 550	2 401 472
2024	2 591 537	2 268 320
2025	2 667 703	2 134 647
2026	2 743 440	2 004 495
2027	2 821 375	1 874 873
2028	2 900 846	1 746 525
2029	2 980 639	1 620 210
2030	3 062 136	1 496 499
2031	3 147 333	1 378 238
2032	3 228 419	1 263 599
2033	3 309 232	1 153 399
2034	3 391 359	1 048 139
2035	3 481 450	949 536
2036	3 579 245	856 133
2037	3 677 179	768 115
2038	3 778 772	686 536
2039	3 877 853	610 330
2040	3 977 501	539 555
2041	4 072 841	474 220
2042	4 162 926	414 798
2043	4 247 537	360 525
2044	4 321 405	311 279
2045	4 391 690	267 205
2046	4 459 153	227 685
2047	4 526 240	192 506

Tabell 3. Pensionskostnader som skall valideras, KPA-kalkyler.

Pensionskostnader i fasta priser, KPA, TSEK						
År	Gamla utbetalningar odiskonterat	Avgiftsbestämd ålderspension odiskonterat	Årets Nyintjänande odiskonterat	Finansiell kostnad <u>diskonterat</u>	Särskild löneskatt	Total kostnad
2007	116 901	118 391	193 505	24 272	109 915	562 984
2008	117 037	126 577	94 331	28 292	88 849	455 087
2009	122 215	129 593	94 254	31 054	91 488	468 605
2010	132 818	138 403	100 912	34 094	98 551	504 777
2011	144 532	141 551	103 085	37 400	103 485	530 053
2012	144 969	143 524	100 033	40 817	104 158	533 501
2013	152 932	145 996	92 112	44 129	105 572	540 741
2014	160 307	148 514	92 905	47 314	108 937	557 978
2015	165 293	150 756	96 962	50 518	112 452	575 980
2016	169 115	153 271	98 765	53 753	115 212	590 116
2017	172 020	155 570	103 257	57 043	118 362	606 253
2018	175 435	157 818	101 827	60 309	120 182	615 571
2019	177 951	160 217	102 750	63 467	122 364	626 749
2020	180 459	162 574	100 058	66 462	123 618	633 170
2021	181 435	165 000	97 690	69 223	124 538	637 886
2022	181 891	167 453	99 245	71 819	126 251	646 659
2023	181 172	170 187	97 767	74 262	126 974	650 364
2024	179 504	172 749	99 555	76 591	128 190	656 589
2025	176 710	175 518	101 079	78 889	129 111	661 307
2026	173 322	178 340	104 377	81 167	130 326	667 533
2027	169 346	181 435	108 208	83 472	131 601	674 063
2028	164 825	184 398	111 245	85 833	132 533	678 835
2029	159 494	187 543	114 052	88 222	133 263	682 574
2030	153 832	190 450	118 019	90 642	134 144	687 086
2031	147 686	193 723	122 942	93 142	135 248	692 741
2032	140 975	196 825	122 652	95 636	134 907	690 995
2033	133 586	200 010	125 095	98 065	135 069	691 825
2034	125 867	203 351	128 846	100 509	135 510	694 082
2035	118 109	206 849	136 673	103 092	137 002	701 725
2036	110 314	210 503	142 473	105 910	138 088	707 289
2037	102 552	213 878	143 846	108 846	138 069	707 192
2038	95 000	217 621	149 674	111 839	139 285	713 420
2039	87 553	221 312	148 923	114 849	138 922	711 559
2040	80 258	224 947	151 769	117 830	139 447	714 252
2041	73 163	228 737	150 674	120 755	139 090	712 418
2042	66 395	232 429	150 481	123 537	138 971	711 812
2043	59 894	235 946	149 149	126 157	138 560	709 706
2044	53 698	239 809	144 047	128 534	137 333	703 422
2045	47 893	243 703	144 499	130 696	137 504	704 296
2046	42 433	248 196	144 011	132 763	137 652	705 054
2047	37 336	248 659	143 996	134 781	137 014	701 785

Tabell 7. Skuld, ansvarsförbindelse inkl skatt

Ansvarsförbindelsen, inkl. löneskatt, TSEK			
År	Löpande priser odiskonterat	Fasta priser diskonterat	Skillnad
2007	10 019 235	4 736 709	5 282 526
2008	9 873 974	4 793 136	5 080 838
2009	9 725 635	4 858 518	4 867 117
2010	9 567 636	4 919 333	4 648 303
2011	9 392 494	4 972 197	4 420 297
2012	9 198 094	5 020 101	4 177 993
2013	8 999 206	4 998 802	4 000 404
2014	8 785 198	4 962 384	3 822 814
2015	8 556 382	4 910 665	3 645 717
2016	8 315 732	4 847 032	3 468 700
2017	8 064 592	4 778 462	3 286 130
2018	7 804 029	4 696 474	3 107 555
2019	7 532 979	4 599 385	2 933 594
2020	7 252 542	4 488 510	2 764 033
2021	6 962 466	4 365 076	2 597 390
2022	6 664 988	4 236 356	2 428 633
2023	6 360 798	4 096 487	2 264 311
2024	6 051 750	3 946 741	2 105 009
2025	5 739 424	3 788 442	1 950 982
2026	5 425 809	3 628 604	1 797 205
2027	5 112 056	3 461 837	1 650 219
2028	4 799 370	3 289 348	1 510 022
2029	4 488 944	3 112 479	1 376 465
2030	4 182 550	2 932 322	1 250 227
2031	3 881 124	2 754 608	1 126 516
2032	3 585 951	2 575 995	1 009 956
2033	3 298 558	2 398 367	900 191
2034	3 020 781	2 223 080	797 701
2035	2 753 819	2 054 222	699 597
2036	2 498 302	1 889 198	609 104
2037	2 254 877	1 728 871	526 006
2038	2 024 052	1 576 159	447 893
2039	1 805 949	1 429 227	376 722
2040	1 600 924	1 288 761	312 162
2041	1 409 222	1 155 360	253 862
2042	1 230 974	1 030 799	200 174
2043	1 065 979	913 846	152 133
2044	914 162	804 799	109 363
2045	775 328	704 665	70 663
2046	649 025	612 453	36 572
2047	534 883	528 182	6 701

Tabell 8. Ansvarsförbindelsen, årliga utbetalningar i fasta och löpande priser.

Ansvarsförbindelsen, utbetalningar, inkl. löneskatt, TSEK			
År	Löpande priser odiskonterat	Fasta priser odiskonterat	Skillnad
2007	145 261	145 261	0
2008	148 339	145 430	2 909
2009	157 999	151 864	6 135
2010	175 142	165 040	10 102
2011	194 400	179 595	14 804
2012	198 887	180 138	18 749
2013	214 009	190 034	23 975
2014	228 816	199 198	29 618
2015	240 650	205 393	35 258
2016	251 140	210 143	40 997
2017	260 563	213 752	46 811
2018	271 050	217 996	53 055
2019	280 437	221 122	59 314
2020	290 076	224 239	65 838
2021	297 478	225 451	72 027
2022	304 190	226 018	78 172
2023	309 048	225 125	83 923
2024	312 326	223 052	89 275
2025	313 615	219 580	94 034
2026	313 753	215 369	98 383
2027	312 686	210 429	102 257
2028	310 427	204 812	105 615
2029	306 394	198 188	108 206
2030	301 426	191 151	110 275
2031	295 173	183 515	111 657
2032	287 393	175 175	112 218
2033	277 777	165 994	111 783
2034	266 962	156 403	110 559
2035	255 517	146 763	108 755
2036	243 425	137 076	106 349
2037	230 824	127 431	103 393
2038	218 103	118 047	100 056
2039	205 026	108 793	96 232
2040	191 701	99 728	91 973
2041	178 249	90 912	87 337
2042	164 995	82 502	82 493
2043	151 817	74 424	77 393
2044	138 834	66 725	72 109
2045	126 303	59 512	66 791
2046	114 141	52 727	61 414
2047	102 439	46 394	56 045
2048-2057	432 445	0	432 445
Summa	10 019 235	6 680 501	3 338 734

Tabell 9. Pensionsskuld, förmånsbestämd pension diskonterat resp. odiskonterat

Avsatt till pensioner, exkl. löneskatt, TSEK			
År	Fasta priser diskonterat	Löpande priser odiskonterat	Skillnad
2007	898 836	1 411 814	512 978
2008	987 265	1 581 725	594 460
2009	1 083 010	1 769 824	686 814
2010	1 189 906	1 983 401	793 494
2011	1 303 418	2 216 061	912 643
2012	1 417 694	2 458 558	1 040 864
2013	1 524 232	2 696 183	1 171 951
2014	1 630 047	2 941 024	1 310 977
2015	1 737 795	3 198 137	1 460 342
2016	1 845 735	3 464 720	1 618 985
2017	1 957 149	3 747 337	1 790 188
2018	2 063 478	4 029 944	1 966 465
2019	2 167 638	4 318 033	2 150 395
2020	2 263 192	4 598 548	2 335 357
2021	2 351 678	4 873 909	2 522 231
2022	2 436 282	5 150 238	2 713 956
2023	2 514 550	5 422 008	2 907 458
2024	2 591 537	5 699 772	3 108 235
2025	2 667 703	5 984 637	3 316 933
2026	2 743 440	6 277 633	3 534 193
2027	2 821 375	6 585 085	3 763 710
2028	2 900 846	6 905 981	4 005 136
2029	2 980 639	7 237 863	4 257 224
2030	3 062 136	7 584 475	4 522 340
2031	3 147 333	7 951 407	4 804 074
2032	3 228 419	8 319 388	5 090 969
2033	3 309 232	8 698 190	5 388 958
2034	3 391 359	9 092 337	5 700 979
2035	3 481 450	9 520 552	6 039 102
2036	3 579 245	9 983 747	6 404 502
2037	3 677 179	10 462 056	6 784 878
2038	3 778 772	10 966 126	7 187 353
2039	3 877 853	11 478 733	7 600 881
2040	3 977 501	12 009 173	8 031 673
2041	4 072 841	12 542 973	8 470 132
2042	4 162 926	13 076 813	8 913 887
2043	4 247 537	13 609 450	9 361 912
2044	4 321 405	14 123 050	9 801 645
2045	4 391 690	14 639 807	10 248 117
2046	4 459 153	15 161 991	10 702 838
2047	4 526 240	15 697 901	11 171 661

Tabell 10. Avgiftsbestämd ålderspension årlig kostnad fasta respektive löpande priser.

Avgiftsbestämd ålderspension, exkl. löneskatt, TSEK			
År	Fasta priser odiskonterat	Löpande priser odiskonterat	Skillnad
2007	118 391	118 391	0
2008	126 577	129 109	2 532
2009	129 593	134 829	5 236
2010	138 403	146 874	8 471
2011	141 551	153 219	11 668
2012	143 524	158 462	14 938
2013	145 996	164 416	18 419
2014	148 514	170 596	22 082
2015	150 756	176 634	25 879
2016	153 271	183 173	29 902
2017	155 570	189 639	34 069
2018	157 818	196 227	38 409
2019	160 217	203 194	42 977
2020	162 574	210 306	47 733
2021	165 000	217 714	52 714
2022	167 453	225 370	57 917
2023	170 187	233 631	63 443
2024	172 749	241 890	69 141
2025	175 518	250 683	75 165
2026	178 340	259 808	81 468
2027	181 435	269 604	88 168
2028	184 398	279 486	95 088
2029	187 543	289 937	102 394
2030	190 450	300 321	109 871
2031	193 723	311 591	117 868
2032	196 825	322 913	126 087
2033	200 010	334 701	134 690
2034	203 351	347 096	143 746
2035	206 849	360 128	153 280
2036	210 503	373 821	163 318
2037	213 878	387 411	173 533
2038	217 621	402 075	184 453
2039	221 312	417 071	195 759
2040	224 947	432 401	207 454
2041	228 737	448 480	219 742
2042	232 429	464 833	232 403
2043	235 946	481 303	245 357
2044	239 809	498 968	259 158
2045	243 703	517 211	273 508
2046	248 196	537 281	289 085
2047	248 659	549 049	300 390

Tabell 11. Kostnader för Årets nyintjänande, inkomster över 7,5 basbelopp:

Årets nyintjänande, exkl. löneskatt, TSEK			
År	Fasta priser odiskonterat	Löpande priser odiskonterat	Skillnad
2007	193 505	184 782	-8 723
2008	94 331	97 966	3 635
2009	94 254	100 103	5 849
2010	100 912	107 574	6 662
2011	103 085	110 053	6 968
2012	100 033	110 868	10 835
2013	92 112	104 202	12 091
2014	92 905	107 233	14 329
2015	96 962	114 168	17 206
2016	98 765	118 644	19 879
2017	103 257	126 532	23 274
2018	101 827	127 325	25 498
2019	102 750	131 082	28 332
2020	100 058	130 260	30 202
2021	97 690	129 778	32 088
2022	99 245	134 501	35 256
2023	97 767	135 197	37 430
2024	99 555	140 437	40 882
2025	101 079	145 454	44 375
2026	104 377	153 201	48 824
2027	108 208	161 991	53 782
2028	111 245	169 868	58 623
2029	114 052	177 641	63 589
2030	118 019	187 487	69 468
2031	122 942	199 193	76 251
2032	122 652	202 743	80 090
2033	125 095	210 925	85 830
2034	128 846	221 587	92 741
2035	136 673	239 688	103 015
2036	142 473	254 829	112 356
2037	143 846	262 463	118 618
2038	149 674	278 534	128 860
2039	148 923	282 746	133 823
2040	151 769	293 927	142 158
2041	150 674	297 717	147 043
2042	150 481	303 340	152 860
2043	149 149	306 744	157 596
2044	144 047	302 316	158 269
2045	144 499	309 368	164 869
2046	144 011	314 542	170 532
2047	143 996	320 844	176 849

Tabell 12. Finansiell kostnad:

Finansiella kostnader, exkl. löneskatt, TSEK

År	Finansiell kostnad fasta priser diskonterat	Avsatt till pensioner fasta priser diskonterat	Finansiell kostnad i relation till avsatt	Finansiell kostnad fasta priser odiskonterat	Uppräknad Finansiell kostnad löpande priser odiskonterat
2007	24 272	898 836	2,7%	32 995	43 378
2008	28 292	987 265	2,9%	44 202	48 598
2009	31 054	1 083 010	2,9%	48 451	54 378
2010	34 094	1 189 906	2,9%	54 871	60 940
2011	37 400	1 303 418	2,9%	62 144	68 088
2012	40 817	1 417 694	2,9%	65 991	75 539
2013	44 129	1 524 232	2,9%	71 510	82 840
2014	47 314	1 630 047	2,9%	76 753	90 363
2015	50 518	1 737 795	2,9%	82 000	98 262
2016	53 753	1 845 735	2,9%	87 316	106 453
2017	57 043	1 957 149	2,9%	92 691	115 137
2018	60 309	2 063 478	2,9%	98 109	123 820
2019	63 467	2 167 638	2,9%	103 320	132 671
2020	66 462	2 263 192	2,9%	108 328	141 290
2021	69 223	2 351 678	2,9%	112 934	149 750
2022	71 819	2 436 282	2,9%	117 239	158 241
2023	74 262	2 514 550	3,0%	121 316	166 591
2024	76 591	2 591 537	3,0%	125 157	175 125
2025	78 889	2 667 703	3,0%	128 941	183 877
2026	81 167	2 743 440	3,0%	132 690	192 880
2027	83 472	2 821 375	3,0%	136 458	202 326
2028	85 833	2 900 846	3,0%	140 325	212 186
2029	88 222	2 980 639	3,0%	144 248	222 383
2030	90 642	3 062 136	3,0%	148 209	233 032
2031	93 142	3 147 333	3,0%	152 283	244 306
2032	95 636	3 228 419	3,0%	156 423	255 612
2033	98 065	3 309 232	3,0%	160 418	267 251
2034	100 509	3 391 359	3,0%	164 422	279 361
2035	103 092	3 481 450	3,0%	168 592	292 518
2036	105 910	3 579 245	3,0%	173 150	306 750
2037	108 846	3 677 179	3,0%	177 975	321 446
2038	111 839	3 778 772	3,0%	182 859	336 933
2039	114 849	3 877 853	3,0%	187 832	352 683
2040	117 830	3 977 501	3,0%	192 726	368 981
2041	120 755	4 072 841	3,0%	197 575	385 382
2042	123 537	4 162 926	3,0%	202 198	401 784
2043	126 157	4 247 537	3,0%	206 559	418 149
2044	128 534	4 321 405	3,0%	210 570	433 929
2045	130 696	4 391 690	3,0%	214 159	449 807
2046	132 763	4 459 153	3,0%	217 583	465 851
2047	134 781	4 526 240	3,0%	220 904	482 316

Tabell 13. Pensionsskulder, löpande priser, odiskonterat

Pensionsskuld, löpande priser, odiskonterat, TSEK

År	Ansvarsförbindelse	Avsatt till pensioner	Summa skulder	Summa skulder inkl. särskild löneskatt
2007	10 019 235	1 411 814	11 431 049	14 204 222
2008	9 873 974	1 581 725	11 455 699	14 234 851
2009	9 725 635	1 769 824	11 495 459	14 284 257
2010	9 567 636	1 983 401	11 551 036	14 353 317
2011	9 392 494	2 216 061	11 608 555	14 424 790
2012	9 198 094	2 458 558	11 656 652	14 484 556
2013	8 999 206	2 696 183	11 695 390	14 532 691
2014	8 785 198	2 941 024	11 726 222	14 571 003
2015	8 556 382	3 198 137	11 754 519	14 606 165
2016	8 315 732	3 464 720	11 780 452	14 638 389
2017	8 064 592	3 747 337	11 811 929	14 677 503
2018	7 804 029	4 029 944	11 833 973	14 704 895
2019	7 532 979	4 318 033	11 851 012	14 726 068
2020	7 252 542	4 598 548	11 851 091	14 726 165
2021	6 962 466	4 873 909	11 836 375	14 707 880
2022	6 664 988	5 150 238	11 815 226	14 681 600
2023	6 360 798	5 422 008	11 782 806	14 641 314
2024	6 051 750	5 699 772	11 751 522	14 602 441
2025	5 739 424	5 984 637	11 724 061	14 568 318
2026	5 425 809	6 277 633	11 703 442	14 542 697
2027	5 112 056	6 585 085	11 697 141	14 534 867
2028	4 799 370	6 905 981	11 705 351	14 545 069
2029	4 488 944	7 237 863	11 726 807	14 571 730
2030	4 182 550	7 584 475	11 767 025	14 621 705
2031	3 881 124	7 951 407	11 832 531	14 703 103
2032	3 585 951	8 319 388	11 905 339	14 793 574
2033	3 298 558	8 698 190	11 996 747	14 907 158
2034	3 020 781	9 092 337	12 113 118	15 051 760
2035	2 753 819	9 520 552	12 274 371	15 252 133
2036	2 498 302	9 983 747	12 482 048	15 510 193
2037	2 254 877	10 462 056	12 716 933	15 802 061
2038	2 024 052	10 966 126	12 990 178	16 141 595
2039	1 805 949	11 478 733	13 284 683	16 507 547
2040	1 600 924	12 009 173	13 610 097	16 911 906
2041	1 409 222	12 542 973	13 952 196	17 336 999
2042	1 230 974	13 076 813	14 307 787	17 778 856
2043	1 065 979	13 609 450	14 675 429	18 235 688
2044	914 162	14 123 050	15 037 212	18 685 239
2045	775 328	14 639 807	15 415 135	19 154 847
2046	649 025	15 161 991	15 811 016	19 646 769
2047	534 883	15 697 901	16 232 784	20 170 858

Tabell 14: Pensionskostnader, löpande priser odiskonterat:

Pensionskostnader, löpande priser, odiskonterat, TSEK

År	Gamla utbetalningar	Avgiftsbestämd ålderspension	Årets Nyintjänande	Finansiell kostnad	Särskild löneskatt	Total kostnad
2007	116 901	118 391	184 782	43 378	112 433	575 885
2008	119 378	129 109	97 966	48 598	95 839	490 891
2009	127 152	134 829	100 103	54 378	101 034	517 495
2010	140 948	146 874	107 574	60 940	110 707	567 043
2011	156 446	153 219	110 053	68 088	118 342	606 148
2012	160 057	158 462	110 868	75 539	122 495	627 421
2013	172 227	164 416	104 202	82 840	127 046	650 730
2014	184 143	170 596	107 233	90 363	133 996	686 331
2015	193 667	176 634	114 168	98 262	141 371	724 102
2016	202 108	183 173	118 644	106 453	148 078	758 457
2017	209 692	189 639	126 532	115 137	155 506	796 505
2018	218 131	196 227	127 325	123 820	161 451	826 954
2019	225 685	203 194	131 082	132 671	168 032	860 664
2020	233 443	210 306	130 260	141 290	173 532	888 831
2021	239 399	217 714	129 778	149 750	178 709	915 351
2022	244 802	225 370	134 501	158 241	185 083	947 995
2023	248 711	233 631	135 197	166 591	190 230	974 359
2024	251 349	241 890	140 437	175 125	196 215	1 005 016
2025	252 386	250 683	145 454	183 877	201 940	1 034 341
2026	252 497	259 808	153 201	192 880	208 244	1 066 630
2027	251 639	269 604	161 991	202 326	214 837	1 100 396
2028	249 820	279 486	169 868	212 186	221 096	1 132 456
2029	246 575	289 937	177 641	222 383	227 203	1 163 739
2030	242 577	300 321	187 487	233 032	233 725	1 197 142
2031	237 544	311 591	199 193	244 306	240 813	1 233 448
2032	231 284	322 913	202 743	255 612	245 645	1 258 196
2033	223 545	334 701	210 925	267 251	251 436	1 287 858
2034	214 841	347 096	221 587	279 361	257 856	1 320 741
2035	205 631	360 128	239 688	292 518	266 367	1 364 332
2036	195 900	373 821	254 829	306 750	274 453	1 405 753
2037	185 759	387 411	262 463	321 446	280 707	1 437 787
2038	175 522	402 075	278 534	336 933	289 437	1 482 501
2039	164 997	417 071	282 746	352 683	295 365	1 512 861
2040	154 274	432 401	293 927	368 981	303 149	1 552 731
2041	143 448	448 480	297 717	385 382	309 321	1 584 347
2042	132 782	464 833	303 340	401 784	316 044	1 618 783
2043	122 177	481 303	306 744	418 149	322 263	1 650 637
2044	111 729	498 968	302 316	433 929	326 768	1 673 710
2045	101 644	517 211	309 368	449 807	334 310	1 712 340
2046	91 857	537 281	314 542	465 851	341 952	1 751 484
2047	82 439	549 049	320 844	482 316	348 046	1 782 695